

THE WAY ШЛЯХ

Official Publication of the Ukrainian Catholic Archeparchy of Philadelphia

VOL. 81 - No. 9

MAY 10, 2020 / 10 травня 2020 р.

ENG / UKR VERSION

REMEMBERING THE LATE METROPOLITAN-ARCHBISHOP EMERITUS STEPHEN SULYK

Photo: Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk blesses the faithful at the Ukrainian Catholic Cathedral of the Immaculate Conception in Philadelphia, PA in November 2011 during the visit of His Beatitude Sviatoslav Shevchuk (Photo: Sarah Webb)

Згадуючи покійного Митрополита Архиепископ-емерита Степана Сулика

Фото: Митрополит Архиепископ-емерит Степан Сулик благословляє вірних в українській католицькій Катедрі Непорочного Зачаття в Філадельфії під час відвідин Блаженнішого Святослава Шевчука, листопад 2011 року (фото Сарі Вебб)

Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk

Born into life—October 2, 1924
Born into Eternal Life—April 6, 2020

On Monday, April 6, Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk while a patient at Virtua Voorhees Hospital, Voorhees NJ was called home to the Lord. Archbishop Sulyk, 95, served as Archbishop of the Ukrainian Catholic Archeparchy of Philadelphia and Metropolitan of the Ukrainian Catholic Church in the United States.

The present Metropolitan-Archbishop Borys Gudziak in a written statement reflected on the life of the late hierarch with these words "With natural sadness but also with Paschal hope the Philadelphia Archeparchy bids farewell to Metropolitan-Emeritus Stephen Sulyk. As a priest and bishop, he was a dedicated minister of the Lord in the Archeparchy for 65 years since his priestly ordination in 1955. We thank God for his life and raise prayers of gratitude for his service."

Archbishop Borys concludes his tribute, "In these days, priests and

MAY 10, 2020

laypeople from different states and different countries have shared with me their testimonials to Metropolitan Stephen's piety, dedication, sense of responsibility, and pastoral diligence. Bishops have written letters of condolences from many lands recounting beautiful moments shared with the Archbishop and listing various generous gestures made by him. I trust that these reminiscences will be published and will contribute to the lasting legacy of a man who overcame the challenges faced by a village boy whose youth was scarred by a devastating war. Not a stone is left standing in Metropolitan's home village, today found in southwestern Poland. His beloved village is gone. But the legacy of its Son will remain among us."

Archbishop Sulyk was appointed Metropolitan-Archbishop of Philadelphia by St. John Paul II on December 29, 1980 and was consecrated bishop in Rome on March 1, 1981. The principal

Consecrator was His Beatitude Josyf Cardinal Slipyj, and the Principal Co-Consecrators were Bishop Basil H. Losten, Bishop of Stamford and Bishop Nilus Nicholas Savaryn, O.S.B.M. Bishop of Edmonton.

Upon reaching the canonical age for retirement, St. John Paul II accepted his resignation on November 29, 2000.

Stephen Sulyk was born to Michael and Mary Denys Sulyk on October 2, 1924 in Balnycia,

a village in the Lemko District of the Carpathian mountains in Western Ukraine. In 1944, he graduated from high school in Sambir. After graduation, the events of World War II forced him to leave his native land and share the experience of a refugee.

He entered the Ukrainian Catholic Seminary of the Holy Spirit in Hirschberg, Germany. In 1948, he migrated to the United States and continued his

(continued on next page)
THE WAY

Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk

(continued from previous page)

priestly studies at Saint Josaphat's Seminary and The Catholic University of America in Washington, D.C.

In 1952, he received his S.T.L. degree from the Catholic University of America and was ordained to the priesthood on June 14, 1952 at the Immaculate Conception Cathedral in Philadelphia.

After ordination, he served as assistant pastor in Omaha, Nebraska; Brooklyn, N.Y.; St. Nicholas parish in Minersville, Pa., and Youngstown, Ohio. He received his first pastoral assignment in 1955 in Phoenixville, Pa. with the additional responsibilities as Chancery Secretary.

From July 1, 1957 until October 5, 1961 he was pastor of St. Michael's Church in Frackville, Pa. During his short tenure of four years, he built, furnished and paid for a new church and parish social hall. Annual gross income rose from \$10,000 in 1957 to \$60,000 in what was considered a financially depressed area.

After a short stay at St. Nicholas parish

in Philadelphia, on March 22, 1962, he was appointed pastor of Assumption Church, Perth Amboy, N.J. Within a year, he completed a new elementary school. During his pastorate, he converted the rectory into a convent for nuns, built a new rectory, purchased and landscaped additional parish grounds and renovated the parish church. He also compiled and printed a series of bi-lingual texts for use in liturgical services. On May 31, 1968, His Holiness Pope Paul VI granted him the dignity of Papal Chaplain with the title of Monsignor.

On December 29, 1980 he was appointed Metropolitan-Archbishop of Philadelphia by Pope John Paul II. He was consecrated bishop in Rome on March 1, 1981.

He supervised the construction of a new chancery center and bishop's residence and cathedral rectory. He renovated the sanctuary of the Immaculate Conception Cathedral and landscaped the adjoining grounds. He established the Seminary Endowment Fund to finance the education

"I am yours" (Ps. 119:94)
+Most Reverend Stephen Sulyk
Metropolitan Archbishop-Emeritus
Ukrainian Catholic Archeparchy of Philadelphia
Born into Life October 2, 1924
Ordained Priest June 14, 1952
Ordained Bishop March 1, 1981
Enthroned as Archbishop March 31, 1981
Born into Eternal Life April 6, 2020

«Я є твій» (Пс. 119:94)
+Високопреосвященний Степан Сулик
Митрополит Архиепископ-емерит
Філадельфійська
Українська Католицька Архиепархія
Народився 2 жовтня 1924 року
Священічі свячення 14 червня 1952 року
Архиерейська хіротонія 1 березня 1981 року
Інтронізація 31 березня 1981 року
Спочив у Бозі 6 квітня 2020 року

of seminarians and to provide income for St. Josaphat's Seminary.

At the request of the Vatican, he was involved in sensitive diplomatic talks with members of the Orthodox Church in Ukraine at the time the Soviet Union was collapsing, Ukraine was becoming an independent nation and the Ukrainian Catholic Church was emerging from its existence as a persecuted catacomb church under atheistic

communism of the Soviets.

He has served on various committees of the United States Conference of Catholic Bishops and the Synod of Bishops of the Ukrainian Catholic Church..

June 14, 2002 was the fiftieth anniversary of his ordination to the Holy Priesthood and his Golden Jubilee was observed with

(continued on next page)

Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk

(continued from previous page)

(Photo: Teresa Siwak)

Funeral of the late Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk on April 13, 2020 Похорон покійного Митрополита Архієпископа-емерита Степана Сулика, 13 квітня 2020 р.

the celebration of a hierarchical Divine Liturgy and a testimonial banquet on June 23, 2002.

October 1, 2019, he was honored by the Archeparchy on the occasion of his 95th birthday.

During his retirement years, he lived in Cherry Hill, N.J.

He was predeceased by his parents and the

following siblings: Ivan, Vasyly, Dmytro, Anna Nicholas and Ivan, Jr.

In addition to several nieces and nephews, he is survived by the following cousins: Frank Stec (Christine), Steve Boyduy, Lidia Devonshire, Theresa Nord (Tim), Donna Sauchak (Greg), Stephen Stec (Tonya), Kristin Magar (Steve), Lauren Stec and Jordan Stec.

Due to the coronavirus

pandemic, private funeral services for the late Metropolitan-Archbishop Stephen were conducted on Bright Monday, April 13, 2020 by Metropolitan-Archbishop Borys Gudziak in the Ukrainian Catholic Cathedral of the Immaculate Conception, Philadelphia, Pa. He was buried in the cathedral crypt next to +Bishop Soter Ortynsky, +Bishop Constantine Bohachevsky and +Metropolitan Ambrose

Senyshyn. There was a very limited number present at the funeral due to the coronavirus epidemic. The funeral was live streamed on the Facebook page of the Archeparchy of Philadelphia at 10 AM.

A public requiem Divine Liturgy for the repose of his soul will be celebrated at a future date still to be determined.

May his memory be eternal!

Митрополит-Архиєпископ емерит Степан Сулик

**Народився 2-го жовтня 1924 року,
Відійшов у вічність 6 квітня 2020 року**

Митрополит-Архиєпископ емерит Степан Сулик упокоївся в Господі 6-го квітня 2020 року, перебуваючи на лікуванні в лікарні Virtua Voorhees, Voorhees NJ. Владика Сулик, якому було 95 років, служив Архиєпископом Української Католицької Архиєпархії Філадельфії й Митрополитом для Українців Католиків у Сполучених Штатах Америки.

Правлячий Митрополит-Архиєпископ Філадельфії Борис Гудзяк у своїх письмових роздумах про життя покійного Владика писав: "З природнім сумом, але й з Пасхальною надією, Філадельфійська Архиєпархія прощається з Митрополитом-емеритом Степаном Суликом. Впродовж 65-ти років, від часу свого рукоположення в 1955 році, священник і єпископ Степан Сулик був відданим слугою Божим. Ми дякуємо Богу за дар його життя і молитовно вклоняємося за все його служіння".

Данину пам'яті

покійному Владика Борис завершив словами: "У ці дні ієреї та миряни з усіх куточків країни та різних країв, діляться зі мною свідченнями побожного, відданого, відповідального й пасторально дбайливого служіння Митрополита Степана. Єпископи з усіх куточків світу пишуть листи співчуття і діляться своїми спогадами про їхні зустрічі з Архиєпископом та згадуть його щедрі вчинки. Я вірю, що ці спогади будуть колись надруковані й стануть вагомим внеском до увічнення спадщини чоловіка, який подолав життєві виклики, що спіткали сільського хлопчину, чия юність припала на роки страшної війни. Жодного каменя не залишилося у рідному селі Митрополита, яке сьогодні знаходиться в південно-західній Польщі. Село було повністю знищено. Але спадщина його Сина назавжди залишиться з нами".

Архиєпископ Сулик

був призначений Митрополитом-Архиєпископом Філадельфійським Папою Іваном Павлом II 29 грудня 1980 року, і рукоположений на Єпископа в Римі 1 березня 1981 року. Головним святителем був Блаженніший Йосиф Кардинал Сліпий, а співсвятителями Єпископ Василь Лостен зі Стемфордської Єпархії, та Єпископ Ніл Микола Саварин, ЧСВВ, з Едмонтону.

На час досягнення свого канонічного пенсійного віку, 29 листопада 2000 року Владика Сулик просив і отримав від Папи Івана Павла II увільнення від своїх обов'язків митрополита-архиєпископа.

Степан Сулик народився в родині Михайла та Марії (Денис) Сулик 2 жовтня 1924 року в селі Бальниця на Лемківщині, в Карпатських горах на Заході України. У

(Продовження на ст. 6)

Митрополит-Архиєпископ емерит Степан Сулик

(продовження з попередньої сторінки)

1944 році він закінчив школу у Самборі. Після закінчення школи події Другої Світової війни змусили його покинути рідні землі й пережити долю біженця.

Перебуваючи в Німеччині, Степан Сулик вступив до Української Католицької Семінарії Святого Духа в Гілшбергу. У 1948 році він емігрував до Сполучених Штатів і продовжив своє навчання в Семінарії Святого Йосафата та Католицькому Університеті Америки в Вашингтоні, ОК.

У 1952 році він отримав ліцензіат в Католицькому Університеті Америки і 14 червня 1952 року, був рукоположений на священика в Катедрі Непорочного Зачаття в Філадельфії. Після рукоположення він служив сотрудником в Омага, Небраска; в Брукліні, Н. Й.; в парафії св. Миколая в Майнерсвіл, Пенс., та Янгставн, Ог. Перше своє пастирське призначення він отримав у 1955 році до Феніксвіл, Пенс., з додатковими обов'язками як секретар Канцелярії. Від 1 липня 1957 року

по 5 жовтня 1961 року отець Сулик був парохом церкви св. Михаїла в Фреквіл, Пенс. Впродовж свого чотирирічного терміну він побудував, облаштував і виплатив позику на нову церкву та парафіяльний зал. Щорічний прибуток зріс від 10 000 дол. у 1957 р., до 60000 дол., і це в регіоні, що вважався фінансово депресивним.

Після короткого перебування в парафії св. Миколая в Філадельфії, 22 березня 1962 року отець Сулик був призначений парохом церкви Успіння

Пресвятої Богородиці в Перт Амбой, Н. Дж. Впродовж року він завершив будівництво нової парафіяльної школи. Під час свого служіння парохом перетворив парафіяльний дім на монастир для черниць, побудував нову парафіяльну хату, купив та упорядкував додаткову ділянку землі для церкви та відновив парафіяльну церкву. Також він уклав і видрукував серію двомовних літургійних служб. 31-го травня 1968 року Папа Павло VI уділив йому звання Папського шамбеляна з титулом Монсен'єра.

29 грудня 1980 року Монсен'єор Степан Сулик був призначений Папою Іваном Павлом II Митрополитом-Архиєпископом Філадельфійським. Рукоположений на єпископа він був у Римі, 1 березня 1981 року.

Владика заопікувався будівництвом нової Канцелярії та резиденції єпископа, а також катедральним парафіяльним будинком. Він відновив святилище Катебри Непорочного Зачаття та облаштував довколишню територію. Архиєпископ Сулик

(Продовження на ст. 7)

The visit of His Beatitude Lubomyr Cardinal Husar to America - November 2002

Під час приїзду Блаженнішого Любомира Кардинала Гузара до Америки, листопад 2002 р.

Митрополит-Архиєпископ емерит Степан Сулик

(продовження з попередньої сторінки)

заснував Добročинний фонд Семінарії для оплати навчання семінаристів та забезпечення надходжень на рахунок Семінарії св. Йосафата. На прохання Ватикану Владика Сулик був залучений до делікатних дипломатичних перемовин з членами Православної Церкви в Україні в час розпаду Советського Союзу, коли Україна отримувала свою незалежність, а переслідувана атеїстичним комуністичним режимом Українська Католицька Церква виходила з підпілля.

Архиєпископ Сулик був членом численних комітетів Конференції Католицьких Єпископів США та Синоду Єпископів Української Католицької Церкви. 23 червня 2002 року, в 50-ту річницю рукоположення Владика на священника, яке припадало на 14 червня, його золотий ювілей був відзначений Архиєрейською Божественною літургією та святковим банкетом. 1-го жовтня 2019 року Архиєпархія Філадельфії вшанувала 95-ліття Єпископа-емерита Степана Сулика.

На емеритурі Владика Сулик проживав в Черрі Гілл, Н. Дж. У своїй смерті Владика Степан приєднався до своїх рідних батьків та братів: Івана, Василя, Дмитра, Миколи та Івана, мол., і сестри Анни.

Окрім кількох племінників та племінниць Владика прощають його кузини: Frank Stec (Christine), Steve Boyduy, Lidia Devonshire, Theresa Nord (Tim), Donna Sauchak (Greg), Stephen Stec (Tonya), Kristin Magar (Steve), Lauren Stec and Jordan Stec.

Через пандемію корона-вірусу, 13 квітня 2020 року, в Світлий понеділок, приватні похоронні відправи будуть відслужені Митрополитом-Архиєпископом Борисом Гудзяком над покійним Митрополитом-Архиєпископом Степаном Суликом в Катедрі Непорочного Зачаття в Філадельфії, Пенс. Митрополит Сулик буде похований в катедральній крипті поряд з покійними єпископами Сотером Ортинським, Константином Богачевським та

Митрополитом Амвросієм Сенишиним. На похороні буде дуже обмежена кількість осіб. Прослідкувати за похоронними відправами можна буде на сторінці FACEBOOK Філадельфійської Архиєпархії о 10 год. ранку.

Заупокойна Божественна літургія за спасіння душі покійного в присутності ширшої громади вірних відбудеться в найближчий можливий час по закінченні карантинних обмежень. Вічна йому пам'ять!

Funeral of the late Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk
Похорон покійного Митрополита Архиєпископа-емерита Степана Сулика

Bidding Farewell to Archbishop and Metropolitan-Emeritus Stephen Sulyk (1924-2020)

With natural sadness but also with Paschal hope the Philadelphia Archeparchy bids farewell to Metropolitan-Emeritus Stephen Sulyk. As a priest and bishop, he was a dedicated minister of the Lord in the Archeparchy for 65 years since his priestly ordination in 1955. We thank God for his life and raise prayers of gratitude for his service. The coronavirus pandemic, to which evidently the Archbishop succumbed at the age of 95, does not allow us to come together for the funeral. Thus, we are called to unite in prayer and spirit from our homes. When the danger for our clergy and faithful passes we will celebrate a requiem in which all can participate.

In the name of our deceased Metropolitan, I thank all the bishops, clergy, religious, and faithful that worked with him over the many decades of his service in America. He is grateful to all of you, as he himself expressed during the joyful, warm celebration of his 95th birthday in October held at the Cathedral of the

Immaculate Conception. He appreciated the collegiality shown by Roman Catholic bishops, clergy and communities, as well as the fellowship shared with our Orthodox brothers and sisters. He valued the decades of cooperation with various community organizations.

We are most grateful

for the services and kindnesses rendered to the Metropolitan by Ukrainian and Roman Catholic chaplains, religious, and laypersons during the two decades of his retirement. Especially I would like to thank Carol and Michael Nunno for the genuine friendship and singular service that you offered to Archbishop

Stephen. Your solicitude was outstanding. Father James King, chaplain at St. Mary's Villa, ministered daily to the Metropolitan for many years. Archbishop Stephen was comforted and comfortable at St. Mary's Villa. We thank all the staff and co-

(continued on next page)

Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk's 95th Birthday Celebration on October 1, 2019 at the Cathedral with Metropolitan Borys Gudziak.

Митрополит Архиепископ-емерит Степан Сулик разом з Митрополитом Борисом Гудзяком під час святкування свого 95-ліття в Катедрі, 1 жовтня 2019 р.

Bidding Farewell to Archbishop and Metropolitan-Emeritus Stephen Sulyk (1924-2020)

(continued from previous page)

residents for their care and kindness. May the Lord reward all of you a hundredfold and fill your loss with His Resurrected presence. We express condolences to Frank Stec, Lidia Devonshire, Theresa Nord, Donna Sauchuk, Steve Boyduy, Stephen Stec, Kristin Magar, Lauren Stec, Jordan Stec, and to all members of the Metropolitan's extended family. We thank God you could be with him in October. Our expressions of sympathy are ever more heartfelt given that you cannot participate in the funeral

on Easter Monday.

I did not have the benefit of knowing Archbishop Stephen as a pastor directly, having myself spent most of the last four decades in Europe. I met His Grace for the first time during his episcopal consecration in 1981 at the Cathedral of St. Sophia, in Rome. It was my first year in the seminary. Patriarch Josyf Slipyj, the head of the Ukrainian Catholic Church, had recently moved to live at the Ukrainian Catholic University,

next to St. Sophia, and we seminarians were engaged in the preparations of the liturgical services and reception. I viewed everything with the big eyes of a novice. Metropolitan Stephen's was the first episcopal ordination that I witnessed. I remember him standing in a white klobuk before the beautiful, large icon of the Mother of God that our own Christina Dochwat had painted for Patriarch Joseph. Over the subsequent years, in Rome and in Ukraine, I got to meet the

Metropolitan numerous times. During trips to the United States I visited him in his apartment during the years of his retirement. He was always most hospitable. In the last ten months, during our encounters here in the archeparchy Archbishop Stephen shared with me crucial information, guiding the first steps of my service as a successor of his.

In these days, priests and laypeople from different states and different

(continued on next page)

Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk's 95th Birthday Celebration
Святкування 95-ліття Митрополита Архієпископа емерита Степана Сулика

Bidding Farewell to Archbishop and Metropolitan-Emeritus Stephen Sulyk (1924-2020)

(continued from previous page)

countries have shared with me their testimonials to Metropolitan Stephen's piety, dedication, sense of responsibility, and pastoral diligence. Bishops have written letters of condolences from many lands recounting beautiful moments shared with the Archbishop and listing various generous gestures made by him. I trust that these reminiscences will be published and will contribute to the lasting legacy of a man who overcame the challenges faced by a village boy whose youth was scarred by a devastating war. Not a stone is left standing in Metropolitan's home village, today found in

southwestern Poland. His beloved village is gone. But the legacy of its Son will remain among us.

May the Lord receive the soul of our dearly departed Metropolitan Stephen Sulyk and grant him

ETERNAL MEMORY!

Great Friday of Holy Week

April 10, 2020

+Borys Gudziak

Archbishop of Philadelphia and Metropolitan for Ukrainian Catholics of the United States

Burial in the Crypt of the Cathedral
Поховання в крипті під Катедрою

The mosaic of the late Metropolitan Sulyk is located high above on the column to the right of the Icon of the Resurrection
Мозаїчний портрет покійного Митрополита Сулика знаходиться на колоні праворуч від мозаїки Воскресіння Господнього

The mosaic of the late Metropolitan Sulyk is pictured at the top of this photo from the funeral
Мозаїчний портрет покійного Митрополита Сулика

Прощаючись з архієпископом і митрополитом-емеритом Стефаном Суликом (1924-2020)

Із природнім сумом, але водночас надією на Воскресіння Філадельфійська архієпархія прощається з митрополитом-емеритом Стефаном Суликом. Від його священничих свячень у 1955 році, протягом 65 років він був відданим служителем Господнім в Архієпархії: спочатку як священник, а опісля як архієпископ і митрополит. Дякуємо Богові за дар життя Спочилого Стефана і підносимо молитви вдячності за його служіння. Пандемія коронавірусу, яка вірогідно і стала причиною відходу Архієпископа у віці 95-ти років, не дозволить зібратися на велелюдний похорон. Закликаємо духовенство і вірних духовно єднатися в молитві. Коли небезпека мине, ми відслужимо торжественну поминальну відправу, у якій зможуть взяти участь усі охочі.

Від імені нашого Спочилого Митрополита висловлюю вдячність єпископам, священникам, представникам монашества та вірним,

Metropolitan-Archbishop Stephen Sulyk's Coat of Arms were engraved on the top of the casket

Герб Митрополита Архієпископа Степана Сулика викарбуваний на кришці труни

що з ним співпрацювали протягом багатьох років його служіння в Америці. Він Вам усім щиро дякував, про що й сам говорив під час святкування його 95-тих уродин, які ми разом радісно і світло відзначали у катедрі Непорочного Зачаття в жовтні. Він високо цінував дружбу і співпрацю з римо-католицькими єпископами, духовенством та спільнотами, як і братерські стосунки з православними. Доцінював він також і багатолітню співпрацю з різними громадськими

організаціями.

Ми щиро вдячні за служіння і доброту до митрополита, які виявляли греко-католицькі та римо-католицькі капелани, монахині та вірні протягом двох десятиріч після його виходу на відпочинок. Особливо хотів би подякувати Керол і Майклу Нунно за щирі дружбу і унікальну турботу, якими ви огортали архієпископа Стефана. Ваше піклування було надзвичайним. Дякую отцеві Джеймсу Кінгу, капелану дому St.

Mary's Villa, який щодня протягом багатьох років духовно опікувався митрополитом. У цьому домі архієпископ Стефан знаходив затишок і втіху. Дякуємо працівникам і співмешканцям за їхню доброту і опіку. Нехай Господь винагородить Вас сторицею і заповнить відчуття втрати присутністю Його Воскреслого Сина. Висловлюємо співчуття Френку Стецеві, Лідії Девоншир, Терезі Норд, Донні Савчак, Стіву Бойдую,

(Продовження на ст. 12)

Прощаючись з архієпископом і митрополитом-емеритом Стефаном Суликом (1924-2020)

(продовження з попередньої сторінки)

Стефану Стецеві, Крістин Магар, Лорен Стець, Джорданові Стецеві та усім членам родини Митрополита. Дякуємо Богові, що Ви змогли бути поруч з Митрополитом під час святкувань в жовтні. Висловлюємо щирі співчуття і жаль, що Ви не зможете взяти участь у похоронних відправах в Світлий Понеділок.

Я не мав честі особисто добре знати архієпископа Стефана як душпастиря, бо останні кілька десятиліть провів в Європі. З Високопреосвященним владикою ми вперше побачилися в 1981 році у катедрі Святої Софії в Римі, де тоді й відбувалася його єпископська хіротонія. Патріарх Йосиф Сліпий, глава Української Греко-Католицької Церкви, нещодавно переїхав мешкати в приміщення Українського Католицького Університету, поблизу катедри, і ми, семінаристи були задіяні до підготовки богослужінь та святкування. На все, що відбувалося, я дивився великими очима

новачка. Хіротонія митрополита Стефана стала першою, на якій мені вдалося особисто побувати. Пам'ятаю, як він стояв перед прекрасною великою іконою Богородиці, яку наша Христина Дохват намалювала для патріарха Йосифа. Протягом наступних років ми багато разів бачилися в Римі і в Україні. Приїжджаючи до США, я відвідував владика Стефана в апартаментах, куди він переїхав після виходу на відпочинок. Митрополит завжди гостинно приймав. Протягом останніх десяти місяців під час наших зустрічей архієпископ Стефан ділився зі мною надзвичайно важливу інформацію, що допомагала мені у перших кроках служіння як його наступника.

У ці дні після оголошення прикрої новини, священники і миряни з різних штатів та країн діляться зі мною свідченнями про побожність, відданість, почуття відповідальності і душпастирську чуйність митрополита Стефана. Єпископи з

різних країн написали листи-співчуття, у яких пригадують чудові моменти, які вони пережили разом з Митрополитом, і перелічують його щедрі вчинки. Сподіваюся, що ці спогади будуть опубліковані та доповнять духовну спадщину цього Чоловіка, який подолав виклики простого хлопчика, юність якого спотворила руйнівна війна. Від рідного села Митрополита, яке зараз на території південної Польщі, камня на камені не залишилося. Його улюблене село зникло. Однак спадщина одного з його Синів залишається між нами.

Нехай Всемилоливий Господь прийме душу Спочилого Митрополита Стефана Сулика у своїй оселі та дарує йому

ВІЧНУ ПАМ'ЯТЬ!

Страсна П'ятниця

10 квітня 2020 року

+ Борис Гудзяк,
Архієпископ Філадельфії та митрополит Української Католицької Церкви в Сполучених Штатах Америки

Divine Liturgy book and Prayer Card at the Funeral

Книжечка з чином похорону та поминальна карточка

Funeral Services Held for the Late Metropolitan Archbishop Emeritus Stephen Sulyk in Philadelphia Ukrainian Catholic Cathedral

APRIL 15, 2020

Funeral Services Held for the Late Metropolitan Archbishop Emeritus Stephen Sulyk in Philadelphia Ukrainian Catholic Cathedral

Philadelphia, PA – In the Ukrainian Catholic Cathedral of the Immaculate Conception where he was enthroned as Archbishop of Philadelphia for Ukrainian Catholics and Metropolitan of the Ukrainian Catholic Church in the United States on March 31, 1981, funeral services were held Bright Monday, April 13, for the late Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk. The former spiritual shepherd fell asleep in the Lord, Monday, April 6, succumbing to covid-19 at the age of 95. Because of restrictions on public gatherings during the coronavirus pandemic, a limited number of people were present for the private services that were live-streamed on the social media website of the archeparchy.

During the Bright Week Parastas, followed by the

Funeral of the late Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk on April 13, 2020

Похорон покійного Митрополита Архиепископа-емерита Степана Сулика, 13 квітня 2020 р.

Divine Liturgy, Archbishop and Metropolitan of the Philadelphia Archeparchy, Borys Gudziak was the main celebrant and homilist. He was assisted by his auxiliary, Bishop Andriy Rabyi, Very Reverend Robert J. Hitchens, rector of St. Josaphat Seminary; Very Reverend Roman Pitula, Cathedral rector; Reverend Evhen Moniuk and Deacon Volodymyr Radko. Reverend James King, chaplain of St. Mary's Villa, Cherry Hill,

NJ. was also present. Servers were Brother Eumir Bautista CSsR and Petro Pitula. Liturgical responses were sung by Lisa Ann Stasiuk Oprysk, cathedral cantor.

Since it was Bright Week all the liturgical services included the Paschal themes and hymns, including those of Resurrectional Matins and the Easter Divine Liturgy while the clergy were attired in white vestments. The joyful

Easter tropar, "Christ Is Risen" was repeatedly sung and reverberated throughout the cathedral and reminded all that everyone who dies in Christ shall share in the resurrection of Christ.

After being welcomed into the cathedral narthex with a Gospel reading, the casket of Archbishop Sulyk was carried into the front of the nave and placed upon a burgundy

(continued on next page)

Funeral Services Held for the Late Metropolitan Archbishop Emeritus Stephen Sulyk

(continued from previous page)

cloth covered bier. The purple mantia, which the late Archbishop Sulyk frequently wore while presiding at services, draped his casket.

During his moving homily, Metropolitan Borys eulogized the life of Archbishop Sulyk. "In 1924 in the foothills of the Carpathians in the small Ukrainian village of Balnycia began the life and the life in Christ of our dear and departed Metropolitan and Archbishop Stephen. And today his pilgrimage, an unbelievable pilgrimage, on this earth ends here, in the crypt of the Cathedral of the Immaculate Conception in the United States."

"Little could anyone in the family imagine that this boy from Balnycia, could become a pastor, let alone the Metropolitan in America."

Archbishop Gudziak recalled how when Stephen Sulyk was a young boy, as a teenager, around the age of 15, World War II broke out. He described how the small village of Balnycia was the battleground between the Soviet Red

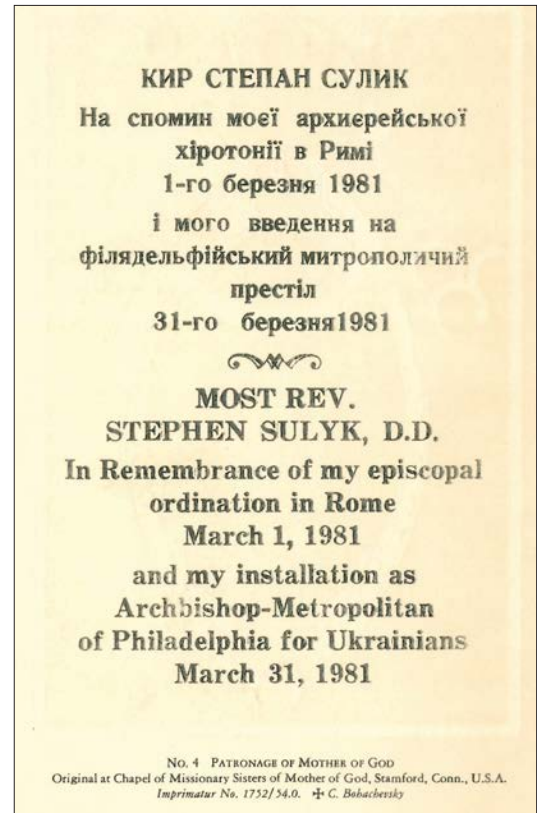
Army and the Nazi Army and thousands of people died in battle in that area. After the war, Polish authorities in 1947 resettled the Ukrainians in an ethnic cleansing program and burned the town to the ground and the village of Balnycia was no more.

Prior to that, young Stephen and his family were fortunate to flee to post World War II Germany where he entered the seminary and eventually came to the United States, earned a Licentiate in Sacred Theology from

The Catholic University of America in Washington, D.C., and was ordained a priest in 1952.

He recounted how as a young priest, Father Stephen in his first seven or eight years, served in seven parish assignments in Nebraska, Ohio and different points in Pennsylvania before he was assigned to Perth Amboy, New Jersey, serving there from 1961 until he became archbishop in 1981.

During his time in Perth Amboy, after listening to the Archbishop Fulton

Sheen program, he began a private Holy Hour devotion. praying before the Blessed Sacrament an hour every day.

As a priest, "he was a diligent and demanding pastor."

Archbishop Borys recalled how when he was a first year seminarian in Rome at the Ukrainian Catholic Seminary of St. Sophia, he had the privilege to serve as an altar boy

(continued on next page)

Funeral Services Held for the Late Metropolitan Archbishop Emeritus Stephen Sulyk

(continued from previous page)

at the Divine Liturgy on March 1, 1981 when Archbishop Sulyk was consecrated bishop at the hands of Patriarch Josyf Slipyj and co-consecrators Bishop Basil H. Losten and Bishop Nilus Nicholas Savaryn, O.S.B.M.

Archbishop Sulyk treated "his service with great responsibility, seriousness and sternness."

"In this last year and in previous visits, I got to see a man that had arrived at serenity. A man who kept growing in Christ's faith. A man not afraid of death. He was waiting for God's will. Christ was growing in him," noted Archbishop Borys.

Referring to Holy Week, Archbishop Borys noted how blessed Archbishop Sulyk was to experience death in solidarity with the death of Our Lord and now to be buried during Bright Week with the traditional song "Christ Is Risen" resounding throughout the cathedral.

He concluded, "We commend you to a merciful God. Pray with

us and for us."

In remarks at the end of the Divine Liturgy, Archbishop Gudziak referred to the numerous letters, messages, telephone calls that have been received recounting the dedicated years of service of Archbishop Sulyk as a priest and archbishop. Letters of condolence and solidarity were received from the Holy Father, Pope Francis, the Secretary of the Oriental Congregation Cardinal Leonardo Sandri, our patriarch and our synod of bishops, metropolitans of our church throughout the world, papal nuncios in Kyiv, Ukraine and Washington, DC, the archbishops of Philadelphia and the bishops of Pennsylvania, the religious sisters—Missionary Sisters of the Mother of God, the Sisters of St. Basil the Great and the Sisters Servants of Mary Immaculate.

Father Hitchens read the letter received from Archbishop Christophe Pierre, Apostolic Nuncio to the United States containing a message from Cardinal

Pietro Parolin, Vatican Secretary of State on behalf of the Holy Father, Pope Francis.

After the Divine Liturgy, another panakhyda was sung and Archbishop Borys offered the prayer of absolution.

The clergy then escorted the casket of Archbishop Sulyk to the cathedral crypt where the clergy offered a final panakhyda

and Metropolitan Borys performed the rites of committal, the final blessing and the sealing of the grave.

In the crypt, Archbishop Sulyk was interred next to his predecessors Bishop Soter Ortynsky, Archbishop Constantine Bohachevsky and Metropolitan Ambrose Senyshyn.

"The Way" 1981 when Archbishop Sulyk was consecrated bishop

Газета "Шлях" за 1981 рік з матеріалами про рукоположення Архієпископа Сулика

Митрополита Стефана Сулика поховали у крипті катедри Непорочного Зачаття у Філадельфії

14.04.2020

13 березня, у Світлий понеділок за григоріанським календарем, відбувся похорон архієпископа і митрополита-емерита Філадельфійського Стефана Сулика, який очолював митрополію українців-католиків у Сполучених Штатах Америки протягом 20 років (з 1981 до 2000).

Він відійшов до Господа 6 квітня 2020 року на 96-му році життя. З огляду на карантин та заборону масових зібрань в США, похорон відбувся за присутності обмеженого числа духовенства.

Похоронну відправу, яка транслювалася наживо через соціальні мережі, очолив митрополит Філадельфійський Борис Гудзяк, з яким співслужили єпископ-помічник Андрій Рабій та декілька священників архієпархії. Через карантинні обмеження родичі митрополита Сулика не могли бути на похоронній відправі.

«Життя і народження у Христі Стефана Сулика почалося в уже стертому з лица землі селі Бальниця на Лемківщині, сьогодні ж його паломництво завершується тут,

у крипті катедри Непорочного Зачаття. Протягом житейської дороги митрополита було чимало пригод, праці, небезпек і Божого благословення. Митрополит прибув до Америки з хвилюю мігрантів, які пережили лихоліття війни. Вони несли у своєму серці рани і розчарування, а також віру та надію на Господа. Завдяки своїй відданій і жертвенній праці тут, на американській землі, вони змогли збудувати своє життя і залишити нам велику спадщину», — зазначив у проповіді митрополит Борис.

Він подякував усім с в я щ е н н и к а м , монахиням, зокрема присутнім сестрам місіонеркам Покрови Божої Матері, вірним, з якими співпрацював митрополит Сулик, і тим, хто ним опікувався після виходу на відпочинок.

Похоронна служба р о з п о ч а л а с я Воскресною утреною та торжественною Божественною Літургією.

«Благословенням є помертиупасхальний час, коли смерть поєднана зі страстями і смертю Господніми, а похорон с у п р о в о д ж у є т ь с я тріумфальним співом

«Христос воскрес!», — наголосив владика Борис. Він пригадав радісний момент святкування 95-річчя митрополита Сулика, яке відзначали в катедрі в жовтні минулого року.

Листи та вислови співчуття надіслали державний секретар Ватикану кардинал П'єтро Паролін, який передав слова прощання з митрополитом від Папи Франциска, префект Конгрегації східних Церков кардинал Леонардо Сандрі, глава Української Греко-Католицької Церкви патріарх Святослав Шевчук, митрополити і єпископи УГКЦ з різних країн, єпископи Римо-Католицької Церкви в США, священники та вірні. Митрополит Борис зауважив, що листи спогадів і співчуття будуть обов'язково опубліковані.

«Митрополит Стефан Сулик любив Бога і служив Його Церкві з незвичною посвятою та відданістю. Він завжди прагнув найкращого для тих, хто був йому довірений», — зазначив у своєму листі митрополит-емерит Стефан Сорока.

«Зустрічаючись з митрополитом у домі

опіки, я бачив чоловіка, що продовжує рости у вірі, який не боїться смерті і чекає Божого поклику. Все минає: минають наші мрії і розвіюються ілюзії, помирають люди і цілі села, але залишається життя у Христі, в якого ми хрестилися і у якого ми одягнулися. Нехай наш Спаситель прийме митрополита Стефана у свої обійми і провадить до дому Отця, а Покров Пречистої буде над його останнім паломництвом і нехай його супроводжують усі святі», — завершив проповідь-прощання архієпископ Гудзяк.

Митрополита Стефана Сулика поховали у крипті катедри поруч із єпископом Сотером Ортинським, митрополитами Константином Богачевським та Амросієм Сенишиним.

Пресслужба Філадельфійської митрополії

<http://ugcc.tv/ua/media/89352.html>

Condolences from the Nuncio in Ukraine

АПОСТОЛІЧНА НУНЦІАТУРА В УКРАЇНІ
 АПОСТОЛЬСЬКА НУНЦІАТУРА В УКРАЇНІ

№ 2332/20/5.1.1.2

Київ, 8 квітня 2020 року

Ваше Блаженство,

З великим смутком я сприйняв повідомлення про те, що пандемія доторкнулася та обірвала життя греко-католицького священника отця Олега Вінницького.

У цей драматичний період євангельський вислів «віддати життя за овець» стається не лише символічним, але й дослівним.

Господь нехай прийме Свого вірного слугу у Свій мир, простить людські слабкості, які нікого не оминають, та нагородить його щедротно за ревне служіння Богові та Церкві.

У цих обставинах Святіший Отець Франциск бажає висловити Вам, Ваше Блаженство, Єпископу тієї Єпархії, до якої отець Олег приналежав, усім Єпископам, Священникам, Монахам і Монахиням, та усім вірним Української Греко-Католицької Церкви, вирази Свого батьківського співчуття та запевнення у Своїй молитві.

Своє особливе Благословення Він прагне уділити дружині покійного священника, синові, який також є священником, усій родині, усім йому дорогим, а також вірним, котрі були довірені його опіці.

Святіший Отець, у серці котрого завжди присутня улюблена Україна, єднається зі стражданнями свого народу, котрі крім війни, що видовжилася у часі, доповнилися цією пандемією, яка їх також не заощаджує.

Він надто знає, що Українці діаспори, до яких Він також звертає свої чуйні думки, подібно страждають від пощесті. Отож запевняє у молитві за Високопреосвященного Стефана Сулика, достойного

Його Блаженство
 Святослав Шевчук
 Верховний Архієпископ Києво-Галицький
 КИЇВ

Turhenevska str. 40, 01901 Kyiv, Ukraine
 Tel.: +38 044 482 35 57 Fax: +38 044 482 35 53
 E-mail: nuntius@nunciaturekyiv.org; Web: nunciaturekyiv.org

вул. Тургенівська, 40, 01901 Київ, Україна
 Тел.: +38 044 482 35 57 Факс: +38 044 482 35 53
 E-mail: nuntius@nunciaturekyiv.org; Web: nunciaturekyiv.org

(Продовження на ст. 18)

Condolences from the Nuncio in Ukraine

(продовження з попередньої сторінки)

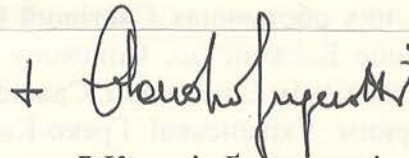
Архиєпископа емерита Української Католицької Церкви у м. Філадельфія, якого Господь також покликав до себе у цей час, та заступається за греко-католицьких Єпископів з Стемфорда, Преосвященного Владику Павла Хомницького, ЧСВВ, котрий захворів пневмонією, та емерита Преосвященного Владику Василя Лостена, який має позитивний результат на тест COVID – 19.

Тоді як наближається Пасха, таємниці хвороби та смерті вже еднають деяких пастирів Української Греко-Католицької Церкви з спасенними стражданнями Господа Христа, у рішучому переконанні, що все те, що переживаємо не розуміючи, буде перемінене разом з їхнім цілковитим існуванням у світлі Воскреслого, у Котрого вони вірували і на Котрого покладали надію.

Дозвольте, що до люб'язних обіймів Святішого Отця Франциска, приєднаю мою молитву та мою особисту братню пам'ять.

Користуюсь нагодою, щоб поновити свою глибоку повагу, щиро відданий

Вашому Блаженству

✠ Клаудіо Гуджеротті
Апостольський Нунцій в Україні

Condolences from Bishop Volodymyr Yuschak of Poland

Włodzimierz R. Juszcak, OSBM
Biskup Diecezji Wrocławsko-Gdańskiej
Kościoła Greckokatolickiego

Pl. Biskupa Nankiera 15a, 50-140 Wrocław
adres korespondencyjny: ul. Łaciarska 34/2, 50-146 Wrocław

tel./fax: +48 71 343 94 77
e-mail: wjuszcak@episkopat.pl

Число: 2020/141

Вроцлав, дня 8 квітня 2020 р.

His Grace
Most Rev. Borys Gudziak
Archbishop of Philadelphia
Metropolitan for Ukrainian Catholics in USA
827 North Franklin Street
Philadelphia, PA 19123-2097
U S A

Слава Ісусу Христу!
Високопреосвященніший Владико,

Ласкаво прошу прийняти від мене особисто, а також від духовенства, монашества і мирян Вроцлавсько-Гданської Єпархії, щирі слова співчуття у зв'язку зі смертю Владики Стефана (Сулика), вислуженого Архієпископа Митрополита Філадельфійського.

Покійний владика Стефан, хоча ціле своє священиче та єпископське служіння провів на Американському континенті, своє коріння мав на рідній Лемківщині, з якої походив також мій батько та значна частина вірних вроцлавсько-гданської єпархії. Владика Стефан не забув про своє коріння. У 1988 р., в часі Ювілейних святкувань 1000-ліття Хрещення Русі-України, відвідав між іншими Вроцлав, служив ту Архієрейську Божественну Літургію та, як подарунок, залишив дуже гарний металевий кивот на престіл, який до сьогоднішнього дня є на престолі у нашому єпархіальному соборі. В часі останньої нашої зустрічі владика Стефан розпитував мене, чи кивот даліше використовується у Вроцлаві. Я підтвердив та ще раз подякував Владиці за цей подарунок.

У найближчу суботу, яка буде у нас Лазаревою Суботою, у вроцлавському соборі, відслужу за блаженної пам'яті владика Стефана Божественну Літургію.

З приводу смерті вл. Стефана (Сулика), якого Господь обдарував даром довгого життя, передаю на Ваші руки, Високопреосвященніший Владико, слова співчуття для цілої архієпархії. Нехай Господь щедро винагородить жертвенне та віддане служіння вл. Стефана для нашої Церкви та для нашого народу.

Нехай пам'ять про Владика Стефана буде вічною!

З молитвою та пошаною

Volodymyr Yuschak
+ Володимир Р. Ющак, ЧСВВ
Владика Вроцлавсько-Гданський

Condolences from Bishop Hlib Lonchyna from Paris

**Єпархія
святого Володимира Великого
в Парижі**

для українців греко-католиків
у Франції, Бельгії, Нідерландах,
Люксембурзі та Швейцарії

Катедра святого Володимира Великого:
186, boulevard Saint Germain - 75006 Paris - France
Тел. +33 (0)1 45 48 48 65

Канцелярія:
27, avenue Foch - 94300 Vincennes - France
Тел. +33 (0)1 43 28 42 39

chancellerie@ugcc.fr
eveque@ugcc.fr | ugcc.fr

Слава Ісусу Христу!

Вих 20/069

Париж, 6 квітня 2020 р.

Його Високопреосвященство
Митрополит Борис Гудзяк
Архієпископ Філадельфійський
Філадельфія – США

Ваше Високопреосвященство, дорогий Владико-Митрополите!

Від імені духовенства й мирян Паризької єпархії святого Володимира Великого, висловлюю Вам, Владико Митрополите, Владикам Андрієві, Стефанові та Іванові, священникам, ченцям і черницям та мирянам Філадельфійської архієпархії, наші найсердечніші співчуття з приводу смерти Митрополита Стефана Сулика.

Я колись служив священником Вашої архієпархії під омофором покійного Митрополита при церкві святого отця Миколая в Пассейку. Завжди пам'ятатиму його побожність, вимогливість і ревне служіння Богові.

Нехай Господь Бог прийме душу слуги свого, архиєрея Стефана, де праведні спочивають.

Вічна йому, молитовна пам'ять!

Во Христі відданий

✠ Гліб Лончина
Апостольський адміністратор Паризької єпархії

Condolences from Metropolitan-Archbishop (Emeritus) Stefan Soroka

His Grace, Most Rev. Borys Gudziak
Metropolitan-Archbishop, Ukrainian Catholic
Archeparchy of Philadelphia

April 8, 2020

Glory be to Jesus Christ!

I join with you, Metropolitan Borys Guziak, with your Auxiliary Bishop Andriy Rabi, with Auxiliary Bishop Emeritus John Bura, with your clergy and the religious sisters, and with the faithful of the archeparchy in offering prayers for the soul of our beloved retired Metropolitan-Archbishop Stephen Sulyk.

Father Stephen Sulyk was consecrated as an archbishop and assumed the awesome responsibilities of the Office of Metropolitan of the Ukrainian Catholic Church in the USA at the time when I was a priest, residing at St. Josaphat Ukrainian Catholic Seminary in Washington, DC, completing my doctoral studies at The Catholic University of America. We had opportunity to meet when he would visit the seminary. Our next meeting was when he traveled to Winnipeg for my consecration as an Auxiliary Bishop for the Ukrainian Catholic Archeparchy of Winnipeg. We would subsequently see one another annually for meetings of the Synod of Ukrainian Catholic Bishops. In 2001, Metropolitan Sulyk welcomed me as his successor following his retirement.

Metropolitan Stephen Sulyk loved God and served His Church with uncommon devotion and dedication. He always strived for the best for those whom he was entrusted to serve, with a strong will and an unwavering commitment to his faith. He readily imparted wisdom of life experience to his peers and to those he was called to lead as their chief shepherd. Metropolitan Stephen Sulyk impressed as reserved and strict to many. Yet, his heart was filled with care and compassion to persons who were suffering, lost, and those who were being negatively treated. He would readily listen and respond with caring and appropriate advice as to how one might proceed in challenging situations. These rich human qualities became even more apparent in his continued ministry in retirement, which he shared with many in the pilgrimage of life, myself included. My ministry as his successor was enabled and enriched by his direction and advice, for which I am most grateful. Our hearts are filled with gratitude to almighty God for the gift of 65 years of priestly and episcopal ministry given so generously by our departed Metropolitan-Archbishop Stephen Sulyk in his life of 95 years.

God grant to the soul of our beloved departed Metropolitan-Archbishop Stephen Sulyk the eternal joy and rest promised to all who love and serve the Lord. I am confident that his soul is with the Risen Christ with whom Metropolitan Stephen was no stranger. May his memory be eternal.

+ Stefan Soroka
Metropolitan-Archbishop (Emeritus) of Philadelphia

MAY 10, 2020

**At the priestly ordination of
Rev. Paul J. Makar in 2010**

**Під час єрейського
рукоположення всечесного
отця Павла Макара, 2010 р.**

Memories of Archbishop Stephen Sulyk by: Fr. Robert Hitchens

This week I mourn the passing on, of the man who shared the grace and Sacred Mystery of Holy Orders with me. I have been always thankful and respectful for his bestowing upon me such an awesome gift.

Recalling the memories I have of him, I first served him as an altar server when he visited my home parish of Saints Peter and Paul, Bridgeport, PA. It was his first pastoral visitation shortly after becoming the Metropolitan of Philadelphia. I would serve him at the altar many more times, in that little church on the hill, and many others over the two decades he guided our Archeparchy. He was the hierarch who accepted me to the seminary and ordained me a priest.

In the late summer of 1987, I began to explore the idea of going to seminary with my pastor, Monsignor Ronald Popivchak. I was quickly put in contact with Father John Fields, and was given an appointment to meet with him. We met, and before I was going to leave the Cathedral

Rectory, I was taken over to the Archbishop's Chancery. It would be the first time, for what would become routine for me later in life, of meeting with Archbishop Sulyk. What seemed then like the beginning of a rollercoaster ride, I started up that first incline and in January of 1988, I entered St. Josaphat Seminary.

Over these many years, I would have the occasion to have some conversations with him. I also had some special opportunities and experiences. One that I recall fondly was when I was asked to drive him and Cardinal Lubachivsky to a special address in Washington – 1600 Pennsylvania Avenue NW – The White House. It was a special treat for me as I drove his black Lincoln Continental Town Car through the gates of the White House, and the Secret Service asked him, "Will your body guard (me) be accompanying you to see President Reagan?"

"Not this time," answered Archbishop Sulyk. I was a little disappointed. To this very day, it is the only time I have ever

Archbishop Sulyk with Msgr Popvichak and young Altar Server Fr. Robert Hitchens 1983

Архиепископ Сулик з Монсеньором Рональдом Попівчаком та, в той час, віктарним дружинником, а сьогодні всечесним отцем Робертом Гітченсом, 1983 р.

been on the grounds of 1600 Pennsylvania Avenue, and the days of driving through the front gates are long gone.

One of the most serious conversations we shared was shortly after I was ordained. Sometimes we young priests need reminding that as much as we are excited, ready, and willing to "save the world – in our own

minds" we are still junior clergy. I was summoned to Franklin Street to be "gently" reminded of this. After the stern words from my Archbishop, he asked me what I liked most about being a priest. I told him how I very much loved visiting the sick, especially those in the hospital.

(continued on next page)

Memories of Archbishop Stephen Sulyk by: Fr. Robert Hitchens

(continued from previous page)

Archbishop Sulyk then recounted to me a story that I have never forgotten. He went on to tell me of a visit to a dying man he made as a young priest. He was summoned to a hospital where a man was dying. (By the way, he reminded me that in those days young priests could not have cars, so he had to walk to every hospital and sick call. I counted my blessings of it being 1994 and having a car.) He went on to tell me that for some reason the man he was visiting did not want to make a final confession and express his sorrow. This greatly frightened the then Father Sulyk. How could he prepare this

man to make the final journey? He continued to talk with the man while also reaching into his coat pocket to grab his rosary and began to pray for Blessed Mother to help him, to help the dying man. He continued to talk with the man, and continued to ask silently Blessed Mother to help. After some time, and Father Sulyk finding the right words, the man decided he could make a final confession. Father Sulyk was able to absolve him and prepare him to go to Jesus in peace.

That story has stayed with me over these many years. Whenever I have had a challenging and

troubled penitent or a visit to a sick person, I have often followed Archbishop Sulyk's example and prayed to Blessed Mother to help me find the right words to help the suffering soul. I have a legacy from him that I will continue to use in my ministry and never forget.

It is no secret. Archbishop Sulyk was tough. He was from the old school and lived through the time of Communism, the Great Depression and World War II. But, underneath that stern and reserved countenance, there was a "grand fatherliness" that was warm, caring and kind. I was privileged to experience it.

One final "insider story" I will share with you, is that he is the only person I ever permitted to call me by the diminutive, Bobby. Everyone knows me as Robert or Father Robert. I don't know quite why, but from the beginning and to this final year, he would call me Bobby. I would like to think that was because he considered me a spiritual son. Since the day he ordained me a priest, and to the final time, that I will celebrate the Divine Liturgy, I will pray for him.

Thank you, Your Grace!
Bobby

**Holy Thursday 1999
Metropolitan Stephen
Sulyk washes the feet of
Rev. Nestor Iwasiw**

**Страсний четвер 1999 р.
Митрополит Степан
Сулик під час чину
умивання ніг. Перед
ним Всечесний отець
Нестор Івасів.**

Memories from the Sisters Servants of Mary Immaculate

Спогади від Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії

The Sisters Servants of Mary Immaculate in the Immaculate Conception Province in the United States express their heartfelt sympathy on the death of Metropolitan Archbishop Emeritus Stephen Sulyk to Metropolitan Archbishop Borys Gudziak, Bishop Andriy Rabyi, the clergy and faithful of the Archeparchy of Philadelphia. Archbishop Stephen and the SSMI's have a long history of working together at Immaculate Conception Cathedral. It was Archbishop Stephen who appointed Sr. Thomas Hrynewich, SSMI as his chancellor in 1987.

Sr. Thomas Hrynewich, SSMI Chancellor with Archbishop Stephen Sulyk

Сестра Томія Гриневич, ССНДМ, Канцлер Архиепархії, разом з Архиепископом Степаном Суликом. Преосвященний Степан Сулик призначив сестру Томію Канцлером у 1987 році.

Sr. Thomas expresses her sentiments about Archbishop Stephen with these words: "It is with profound gratitude that I recall my many years of working with Archbishop Stephen Sulyk in the Chancery. He was a spiritual man with a strong faith. He displayed daily his professionalism, courage, stamina and sincere dedication. I am grateful for the trust that Archbishop Sulyk had in me when he appointed me as Chancellor of the Archeparchy of Philadelphia. Although I had a Master's degree in Church Administration, I learned that hands-on experience was better than book knowledge. Archbishop Sulyk was aware of the mission he was entrusted. Therefore, he was totally committed to the responsibility of his office. Thus, in working with him, I grew spiritually and intellectually."

May his memory be eternal!

MAY 10, 2020

Memories from the Sisters of the Order of St. Basil the Great

Спогади від Сестер Чину святого Василя Великого

Metropolitan-Archbishop Stephen Sulyk with hierarchs and members of the Sisters of St. Basil the Great at the dedication of Holy Trinity Chapel in Jenkintown, PA in March 2000.

Митрополит Архиепископ Степан Сулик з єрархами, єреями та сестрами Василянками під час посвячення Каплиці Пресвятої Трійці в Дженкінтаун, Пенс., березень 2000 р.

Metropolitan-Archbishop Stephen Sulyk celebrating his feast day in December 1999 with Sisters of St. Basil the Great.

Митрополит Архиепископ Степан Сулик святкує свій день ангела з Сестрами Василянками, грудень 1999 року.

Sister Dorothy Ann Busowski, OSBM greets Metropolitan-Archbishop Stephen Sulyk at the doors of Holy Trinity Chapel, on the grounds of the Sisters of St. Basil the Great in Jenkintown, PA on the Chapel's dedication day in March 2000. Deacon Paul Makar looks on.

Сестра Доротея Анна Бусовські, ЧСБВ, вітає Митрополита-Архиепископа Степана Сулика на дверях Каплиці Пресвятої Трійці в день її посвячення в березні 2000 р.

MAY 10, 2020

Metropolitan-Archbishop Stephen Sulyk kneels in prayer at the dedication of Holy Trinity Chapel, on the grounds of the Sisters of St. Basil the Great in Jenkintown, PA in March 2000.

Митрополит-Архиепископ Степан Сулик молиться на колінах під час посвячення Каплиці Пресвятої Трійці на посілоті сестер Василянок в Дженкінтаун, Пенс., березень 2000 р.

Memories from the Missionary Sisters of the Mother of God

Спогади від Сестер Місіонарок Непорочної Діви Марії

Memories from the Missionary Sisters of the Mother of God Спогади від Сестер Місіонарок Непорочної Діви Марії

Christmas Day 2015 dinner served at the Motherhouse of the Missionary Sisters of the Mother of God after the Divine Liturgy in the Ukrainian Catholic Cathedral of the Immaculate Conception, Philadelphia.

На саме Різдво 2015 р. після Божественної Літургії в Українській Католицькій Катедрі Непорочного Зачаття, Митрополит-Архієпископ Стефан Сорока і Архієпископ-емерит Степан Сулик з радістю гостювали у Сестер Місіонарок Покрову Божої Матері.

**Archbishop-Emeritus Stephen Sulyk Celebrates 90th Birthday - 2014
Архієпископ-Емерит Степан Сулик Святкує 90-річчя - 2014 р.**

A tribute to Metropolitan-Archbishop Emeritus Stephen Sulyk former pastor of the Ukrainian Catholic Church of the Assumption in Perth Amboy

The Assumption parish has a great deal of gratitude, love and admiration for Archbishop Steven Sulyk. I can remember the nearly 20 years that he spent here in Perth Amboy. His achievements and successes were quite significant. He also had his share of difficult challenges to overcome. I remember him telling me that it wasn't easy for him in the early goings of his pastorate, taking on the parish committee which managed the parish. His job was to establish a new management platform forming a corporation giving the pastor control of the parish, and there was opposition. During this same time period he began a major project to complete the construction of our new parish school. He did this in two stages beginning with the 1st floor and then the 2nd. In addition, he converted the original rectory into a convent. During this interim period, before the completion of the new rectory, he took up temporary residency in the school. He also renovated the interior of the church with superb art work: beautiful mosaics and frescoes. I can't forget the beautiful mosaic shrine to the Mother of God between

the rectory and church and a large mosaic of the Resurrection of Christ at our refurbished cemetery. I am thankful to our Heavenly Father for sending us Fr. Stephen Sulyk and that I was able to witness these accomplishments. These achievements will never be forgotten!

I can also remember when I was an altar boy. For several years in a row, he would rent a station wagon and take a small group of us to our Cathedral in Philadelphia to see the ordinations to the diaconate and priesthood. It is interesting because 15 years later, Archbishop Stephen's replacement as pastor in Perth Amboy would be Rev. Roman Dubitsky. Also, during Archbishop Stephen's time in Perth Amboy, my wife and I received the Sacrament of Holy Matrimony. Afterwards our three children received the Sacraments of Initiation. Not too long after leaving Perth Amboy for his new assignment, Metropolitan-Archbishop Stephen came back to Perth Amboy and ordained me a deacon. He was a deeply spiritual man. I remember a time during my early

Photo (l to r): Rev. Paul J. Makar, Archbishop Emeritus Stephen Sulyk, and Rev. Deacon Paul Makar in 2019

Всечесний отець Павло Макар, Архиепископ Степан Сулик та Диякон Павло Макар, 2019 р.

ministry as a deacon, I would accompany him on parish visitations and pilgrimages. I would usually be driving. During our travels, he would always have his Chasoslov to recite his daily prayers. He was active outside his role as a pastor. He also loved to play golf and go bowling. I can remember seeing him with Fr. John Stevensky (his assistant), when I went with my father to bowl at the Majestic Lanes. He was an avid golfer and attended many of our

Eparchial golf outings that Fr. Roman Dubitsky and I would arrange at the Ramblewood CC in Cherry Hill, NJ.

He was a very special individual. May his memory be everlasting! He will be missed by all who knew him and never forgotten in Perth Amboy. He was truly a gift sent to the parishes of our Archeparchy by God. Rest in peace. Job well done!

Rev. Deacon Paul Makar

Archbishop Metropolitan Stephen Sulyk Pastor of Ukrainian Catholic Church of the Assumption, Perth Amboy, NJ 1962-1981

By: Marcella Massopust

When I first met Fr. Sulyk, I was moderator of the Sodality of the Blessed Virgin Mary. We began our journey caring for the youth of the parish. We worked on many projects involving the religious education of the girls in the Sodality. I found Fr. Sulyk to be a deeply religious priest. The education of the youth was very important to him.

He baptized both my children and they received the Sacrament of First Holy Communion from him.

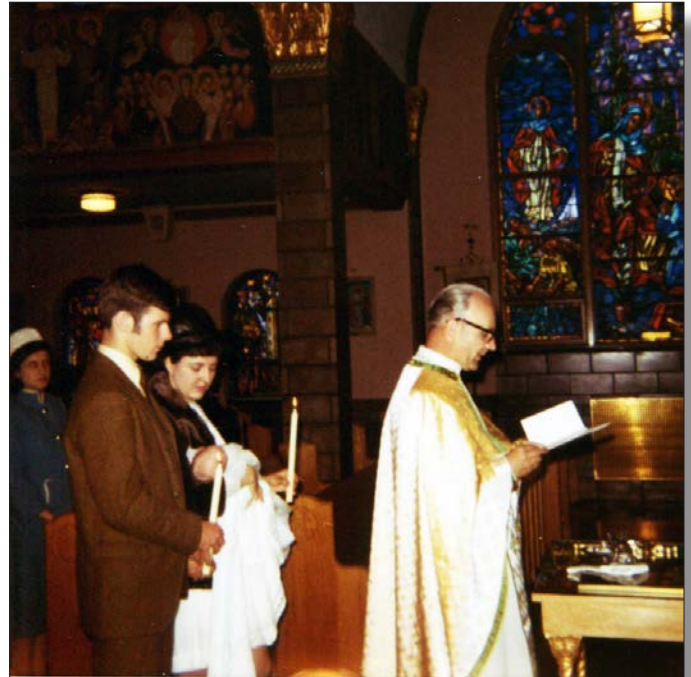
He was left with the task of completing the newly constructed Ukrainian Assumption School. For the first years of the operation of the school, he gave up his rectory to the Missionary Sisters of the Mother of God to establish a convent.

An excellent administrator, he was able to open the doors of the school on September 1, 1963. My two children: Katherine and Anton both attended and graduated from the school in the 1980's.

He was very conscientious with the church's funds. My husband, Anton was president of the PTA. They worked together very hard with the sisters on many projects for the benefit of the school. He always appreciated the work of all the families of the parish. He took on the task of educating the children in both religion and academics.

We went to Philadelphia to witness Msgr. Sulyk's ordination as an Archbishop Metropolitan realizing that he would face new challenges in the Ukrainian Catholic Eparchy and prayed for his success. Archbishop Stephen Sulyk's hard work and dedication will always be remembered.

Eternal Memory.

**Msgr. Stephen Sulyk in 1969 at the
Baptism of Anton Massopust
Монсеньйор Степан Сулик хрестить
Антон Массопуст, 1969 рік.**

**Msgr. Stephen Sulyk in 1973 at the Kindergarten
Graduation of Katherine Massopust
Монсеньйор Степан Сулик на садочковій
градуації Катерини Массопуст, 1973 р.**

**Photos submitted by
Marcella Massopust**

Testimonial about Archbishop Stephen Sulyk

By: Mrs. Phyllis Kwiecinski, Perth Amboy

Archbishop Emeritus Stephen Sulyk, my former pastor and friend of sixty years to myself and my family. A person of goodness and generosity to all he knew which were reminders of the true meaning of God. Thank you for being the blessing you were to all who knew you. You will Always be with us.

Testimonial about Archbishop Stephen Sulyk

**by Mrs. Melanie Fedynyshyn - Parishioner of Assumption Church,
Perth Amboy, NJ.**

I was very close to my grandmother, Melania Slahetka, and when she died of a massive heart attack in 1974, I was beside myself. Msgr. Sulyk offered words of comfort which I never forgot. In essence, he explained that her dying on the eve of Palm Sunday should provide me with great consolation knowing that the upcoming week would lead to the Resurrection. He told me to focus on how Jesus would be bringing my grandmother with Him to heaven. He explained that Holy Week was the best time of the year to die, adding that he would wish that for himself. As it happens, Archbishop Sulyk died on the very same day, April 6, forty-six years to the day.

Archbishop-Emeritus Stephen Sulyk discusses a matter with Monsignor Ronald Popivchak.
Архиепископ-Емерит обговорює справи з шамбеляном Рональдом Попівчаком.

THE LIFE AND TIMES OF ARCHBISHOP STEPHEN SULKYK

By Father Ronald Popivchak

Nestled in the green foothills of the Carpathian Mountains, the westernmost lands of Ukraine, is the small village of Balnycia. Here in the heart of Lemkivschyna, where the villagers cling to their land and their Ukrainian Catholic Faith like their native barley holds fast to the hard-scrabbled soil, was born Archbishop Stephen Sulyk, the now retired Metropolitan of Philadelphia and Spiritual Head of the Ukrainian Catholic Church in the USA.

Michael Sulyk and Maria (nee) Denys, parents of the Archbishop, were born in Balnycia in 1889 and 1885 respectively. Michael died in Sambir in 1974, as also Maria in 1969. Seven children were born to this pious pair: Ivan, Vasyl, Stephen, Dmytro, Anna, Nicholas and Ivan Jr. Four children are still alive with Vasyl, Anna and Ivan Jr. living with their families in the Ukrainian city of Sambir, and Archbishop Stephen living in retirement in Lansdale, PA

BIRTH AND BAPTISM

The Archbishop was born October 1, 1924, although his official birthday is listed as October 2, in the village church's baptistery book due to the pastor's idiosyncratic notation system. On the following Sunday the new-born boy was baptized and chrismated by Fr. Nicholas Bachynsky in St. Nicholas Ukrainian Catholic Parish Church in the village of Maniw. Holding the child that October 5th Sunday were Godparents, Ignatius Stec and Anna Hoblak.

ЖИТТЯ І ЧАС АРХІЄПІСКОПА СТЕФАНА СУЛИКА

о. Рональд Попівчак.

У зелених підгір'ях Карпатських гір на західних землях України лежить маленьке село Бальниця. Тут, в східній Лемківщині, де селяни чіпляються за свою землю і свою українську католицьку віру, як їх рідне просо чіпляється за тверду потріскану землю, народився Архиепископ Стефан Сулик, тепер Митрополит-емерит Філадельфії і духовний глава Української Католицької Церкви в США.

Михайло Сулик і Марія (з дому Деніс), батьки Архиепископа, народилися у Бальниці у 1889 і 1885 рр. відповідно. Михайло помер в Самборі у 1974 р., як і Марія у 1969 р. В цього благочестивого подружжя народилося семеро дітей: Іван, Василь, Стефан, Дмитро, Анна, Микола і Іван-молодший. Четверо з них є живі і проживають з їхніми родинами в українському місті Самборі, а Архиепископ Стефан відпочиває на емеритурі у Ленсдейл, Пенсильванія.

Parents - Michael & Maria nee Denys.

Батьки - Михайло і Марія з родини Деніс.

НАРОДЖЕННЯ І ХРЕЩЕННЯ

Архиепископ народився 1 жовтня 1924 року, хоча його офіційне народження священник, у зв'язку з його системою записів, у сільській церковній книзі записав під датою 2 жовтня. Наступної неділі новонародженого хлопчика охрестив в українській католицькій церкві св. Миколая в с. Маневі о. Микола Бачинський. Тримали дитину тієї неділі 5 жовтня його хресні батьки Ігнатій Стець і Анна Хоблак.

At the age of five the young Stephen would daily accompany his older siblings to school, even though he himself was too young to enroll. The teachers got tired of seeing him sit outside on the school steps every day, waiting for his brothers, and finally invited him to join the first-grade class in October of 1930. After four years of elementary schooling in the village, Stephen was invited to take private lessons at the rectory of Fr. Warecha in the town of Vola Myhova. The next year, 1936, found Stephen in the city of Sambir, some 140 kilometers from Balnycia. There he completed his early education in the city elementary school and was then accepted to the city gymnasium or high school. Stephen resided at a boarding-house operated by the kindly widow of Father Konstantynovich, while he completed his secondary school in the Sambir Gymnasium. He graduated in 1944.

FLIGHT AND EARLY VOCATION

As the Soviet army advanced westward in 1944, crushing the innocent and conscripting the able-bodied, the new graduate fled to the West with hundreds of thousands of his countrymen. The young refugee was seemingly guided by the invisible hand of God's Providence, escaping the menacing military might of the Russian Army by only days, even a few hours. He fled to Austria first, then to Slovakia and finally to the refugee camp in Aschaffenburg, Germany. It was at the last-mentioned site that he learned of the formation of a Ukrainian Catholic Seminary, some 60 kilometers east of Munich. He joined the seminary in the spring of 1946, when he formally began studying for the priesthood in the hill-top castle called Hirschberg. There the students had precious little food to eat and so were excused every weekend to beg or work for provisions at the local farmsteads.

The only help that the young vocation could count on during his two years at Hirschberg was contained in the regular correspondence with his uncle in Detroit, MI. Dmytro Stec would often send a few dollars, along with moral encouragement, to the struggling student Stephen. In one letter of July 1948, the seminarian found a glorious surprise! The good Uncle Dmytro enclosed an application for a Visa to the USA!

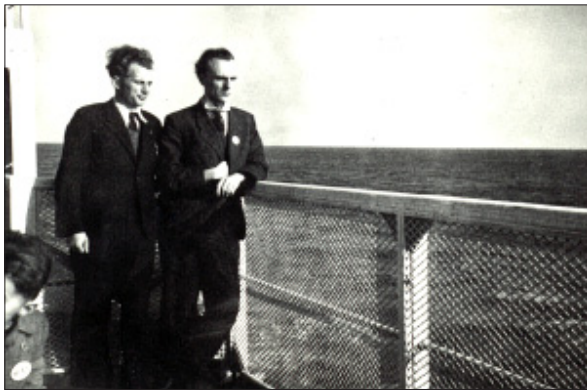
All the necessary documents were soon processed at the USA Consulate and the 24-year old youth left Breherhaven, Germany, in October 1948 for the New World. It was Sunday, October 30, when the ship docked in New York City with its human cargo of European refugees amid much fanfare and fireboats – the first such post-war boatload of immigrants to reach the USA! And aboard this, the first ship of post-war Ukrainian immigrants to come to America, was the one who would later lead them spiritually for 20 years as their Archbishop.

У п'ятирічному віці малий Стефан щоденно супроводжував своїх старших братів до школи, при тому, що сам був ще замалий бути школярем. Вчителі втомалися бачити, як щоденно він сидить на шкільних сходах, чекаючи братів, і нарешті, у жовтні 1930 року, запропонували йому стати учнем першого класу. По чотирьох роках початкової сільської школи Стефана запросили на приватні уроки у парафії о. Варехи у с. Воля Мигова. Наступного шкільного 1936-го року Стефан опинився у місті Самборі, що десь у 140 км від Бальниці. Там, в міській початковій школі, він набув свою початкову освіту і був прийнятий до міської гімназії. Навчаючись у самбірській гімназії, Стефан проживав в пансіоні під опікою доброї вдови о. Константиновича. Він закінчив гімназію у 1944 році.

Young Stephen Sulyk at 12 years of age away from home in the school in Sambir.

Молодий Стефан Сулик у дванадцятирічному віці у самбірській школі.

Journey to the USA from Oct. 21 to 30, 1948.

Подорож до США, жовтень 21-30, 1948.

ШЛЯХ НА ЗАХІД І РАННЄ ПОКЛИКАННЯ

Коли у 1944 році радянська армія, крушачи невинних і забираючи на фронт придатних до військової служби, продвинулася на захід, випускник гімназії, разом з сотнями тисяч його співвітчизників, збіг на Захід. Керований невидимою рукою Божественного Провидіння, молодий вигнанець за кілька днів або навіть годин утік від загрожуючого військового удару російської армії. Спочатку від опинився в Австрії, потім в Словаччині і, кінцем кінцем, в таборі біженців у Ашаффенбургу в Німеччині. Саме в останньому він узнав про заснування Української Католицької Семінарії в 60-ти км від Мюнхену. Від поступив до Семінарії у 1946 році, коли почав офіційне навчання на священника у гірському замку, що називався Гіршберг. Тоді студенти дуже недоїдали, і тому їм дозволялося кожної суботи і неділі жєбрати або працювати за їжу на місцевих фермах.

Єдиною допомогою, на яку молодий покликанець міг покладатися протягом двох років у Гіршбергу, була його переписка із дядею у Детройті, Мічиган. Дмитро Стець часто посилав наполегливому студенту Стефану кілька доларів разом із моральною підтримкою. В одному листі від липня 1948 року семінарист знайшов надзвичайний сюрприз! Добрий дядько Дмитро долучив візову анкету до США!

Всі необхідні документи скоро були розглянуті у консуляті США, і в жовтні 1948 року 24-річний Стефан, покинувши Бремерхевен, Німеччина, відбув до Нового Світу. Була неділя 30 жовтня, коли

корабель з людським вантажем європейських біженців пришвартувався у Нью-Йорку – з оркестром і пожежниками, – перший повоєнний корабель, завантажений емігрантами до США! І на борту того першого повоєнного корабля з українськими емігрантами був той, хто пізніше як Архиепископ їхнім духовним провідником.

Castle Hirschberg, Germany, where Holy Spirit Ukrainian Catholic Seminary was located from Feb. 1846 to October 1948.

Фортеця Гірцбург, Німеччина, де була Українська Католицька Семінарія Святого Духа від лютого 1946 до жовтня 1948 року.

SEMINARY IN THE USA

Stephen Sulyk was accepted as a seminarian at St. Josaphat's Seminary in Washington, D.C. by Bishop Constantine Bohachevsky in August of 1949. Rev. Stephen Hrynuck was the Rector then and his gentle nature assured the new immigrant of a warm welcome. In fact, Father rector's character reminded the new arrival of his former Rector in Hirschberg, Father Vasyl Laba. The student body consisted of seniors: Joseph Shary, Paul Harchison and George Pazdrey – all priests who have died; junior Joseph Nesevich, also a priest now deceased; sophomores Joseph Chaco, Paul Wasylus (both deceased) and Stephen Sulyk; freshmen Joseph Fedorek, Andrew Sagan (both deceased priests), Theodore Boholnick and Matthew Berko – both priests today. All the seminarians were American-born, except Stephen Sulyk. He was the first Ukrainian immigrant to study and be ordained a priest in the USA.

Half a world away, from Balnycia in the Carpathians to Washington, D.C. on the Potomac, this struggling vocation crossed over Europe and the vast Atlantic to seek out new friends and family, a new language and academic challenges, yet one thing stayed the same – the desire to serve God and His Church as a priest.

Minor orders were imparted upon Stephen Sulyk on May 30, 1951 by Bishop Constantine Bohachevsky in the Seminary Chapel. Other recipients were Jaroslav Swyschuk, Lubomyr Mudry, Joseph Fedorek, Theodore Boholnick and Andrew Sagan. One week later, on June 7, 1951 Bishop Bohachevsky returned to the seminary to ordain to the diaconate four candidates: Joseph Nesevich, Jaroslav Swyschuk, Lubomyr Mudry and Stephen Sulyk. During that summer Deacon Stephen returned to Detroit to live with his Uncle Dmytro, his only family member in the entire USA. The new Deacon found work "on the line" at General Motors to help pay for university education.

In September of 1951 the new Seminary Rector, Fr. Roman Lobodych welcomed back all the seminarians to the newly-constructed seminary building on Taylor Street. He informed the men that Deacon Stephen Sulyk would be the Prefect for the 1951-2 academic year. And so, in addition to the scholastic rigors of the major course at the University leading to the STL degree, Stephen also had to oversee the house schedule. The year was extremely difficult for the Deacon as he prepared for both his degree exams and his priestly ordination. In May of 1952 he passed both the oral and written examinations at the University to earn his coveted STL (License in Sacred Theology) degree.

1949/50 St. Josaphat's Seminarians with their Rector and Spiritual Director. From left to right: Msgr. Stephen Hrynuck – Rector, Rev. Peter Chaws – Spiritual Director. Seminarian Stephen Sulyk is pictured in the third row, 3rd person.

Семінаристи 1949/50 навчального року, разом з їхнім ректором і духовним директором. Зліва направо: шамбелян Стефан Гринюк – ректор, отець Петро Чавс – духовний директор. Семінарист Стефан Сулик стоїть в третьому ряду, третій.

СЕМІНАРІЯ У США

Владика Константин Богачевский прийняв Стефана Сулика семінаристом до Семінарії св. Йосафата у Вашингтоні, Округ Колумбія, у серпні 1949 року. Тоді ректором був о. Стефан Гринюк, і його делікатність була запорукою теплому прийому нових імігрантів. До речі, отець-ректор сприяв приїзду свого першого ректора у Гіршбургу о. Василя Лаби. Студентська рада складалася з старшокурсників Йосифа Шарого, Павла Харчишина і Юрія Паздрія, – всі ці священники тепер уже померли; третьокурсника Йосифа Насевича, також тепер вже померлого священника; другокурсників Йосифа Чача, Павла Василюса (обоє померли) і Стефана Сулика; новаків Йосифа Федорика, Андрія Сагана (обоє померли), Теодора Богольника і Матвія Берка – обоє тепер священники. Всі семінаристи, крім Стефана Сулика, були американцями по народженню. Він був першим українським емігрантом, що навчався і був висвячений на священника в США.

Через відстань у півсвіту, від Бальниці у Карпатах до Вашингтону, Округ Колумбія, на Потомаку, це наполегливе покликання пройшло Європу і Атлантику в пошуках нових друзів і родини, нової мови і академічних надбань, але одне лишилося незмінним – бажання служити священником Богові і Його Церкві. 30 травня 1951 року в семінарійній каплиці

В л а д и к а
К о н с т а н т и н
Б о г а ч е в с ь к и й
в и с в я т и в С т е ф а н а
С у л и к а н а п і д -
д и я к о н а . Р а з о м і з
н и м б у л и в и с в я -
ч е н і Я р о с л а в С в и -
ш у к , Л ю б о м и р
М у д р и й , Й о с и ф
Ф е д о р и к , Т е о д о р
Б о г о л ь н и к і
А н д р і й С а г а н .

Тижень пізніше, 7 червня 1951 року, Владика Константин Богачевський повернувся до Семінарії, щоб висвятити у диякони чотирьох кандидатів: Йосифа Насевича, Ярослава Свищука, Любомира Мудрого і Стефана Сулика. Тим літом Стефан, тепер диякон, повернувся до Детройту, щоб мешкати із своїм дядею Дмитром, єдиним членом його родини у цілих США. Новий диякон на заводі „Дженерал Електрик” знайшов працю на конвейєрі, щоб заробити на свою університетську освіту.

У вересні 1951 року новий ректор Семінарії о. Роман Лободич запросив всіх семінаристів назад до новозбудованого семінарійного приміщення на вул. Тейлор. Він повідомив, що диякон Стефан Сулик буде префектом на 1951 – 1952 навчальний рік. Тож, на додаток до навчальних труднощів головного курсу в університеті для здобуття ступеня ліценціату з богослов'я, Стефан також мав наглядати за розкладом. Той рік був надзвичайно важким для диякона, бо він готувався і до дипломного екзамену, і до висвячення на священника. У травні 1952 року він здав усні і письмові екзамени в Університеті на здобуття свого диплому з богослов'я.

Diaconal ordination. June 7, 1951, St. Josaphat Seminary chapel, 714 Monroe St., Washington, DC.

Висвячення на диякона. 7-го червня 1951 р. в семінарійній каплиці Св. Йосафата.

PRIESTLY ORDINATION

The priestly ordination was set for Saturday, June 14, 1952 at the Old Cathedral on Franklin Street in Philadelphia. Bishop Bohachevsky would be the ordaining Hierarch. The two priestly candidates were Deacons Jaroslav Fedyk and Stephen Sulyk. A great sadness enveloped Deacon Stephen when he saw all the family and friends surround the other candidates with much festive joy, for he knew that his mother and father and siblings, sealed off by the Iron Curtain in far-off Ukraine, could not attend this, his great day. Fr. Peter Lypyn, now deceased, did his best to comfort the seemingly lost soul, Deacon Stephen, who was about to be ordained without a family member or friend in sight. Yet, once the ordination Liturgy began, it seems that the spirits of Deacon Stephen rose, especially with the imposition of episcopal hands and solemn investiture in priestly garb. And then when all the priests present, the choir and faithful sang out in *voce fortissima* their sacred approbation with the Greek word "AXIOS" ("He is worthy!"), the new priest Fr. Stephen finally could smile. He felt for the first time that he was at home, there at the Altar, that he belonged there, just like he once belonged in Balnycia with his mother and father. All those miles and all those years. He was home again, and finally at peace.

ВИСВЯЧЕННЯ НА СВЯЩЕНИКА

Висвячення його на священника було призначене на суботу 14 червня 1952 року у старій катедрі на вул. Френклін у Філадельфії. Владика Богачевський мав бути висвячуючим ієрархом. Двома кандидатами у священники були Ярослав Федик і Стефан Сулик. Із великою журбою розумів дякон Стефан, бачачи, як радіють родина і друзі іншого кандидата, що його мати і батько, брати і сестра, заточені за залізною завісою в далекій Україні, не можуть бути з ним в цей великий для нього день. Отець Петро Липин, тепер вже померлий, робив все можливе, щоб утішити очевидно зажуреного дякона Стефана, висвячення якого мало відбутися без членів родини або друзів. Проте, як тільки почалося висвячення, настрої дякона Стефана став піднесеним, особливо коли єпископ поклав на нього свої руки і одяг священничі ризи. І потім, коли всі присутні священники, хор і вірні проспівали бадьорими голосами їх одобрення грецьким словом „Аксиос!“ („Достойний!“), новий священник о. Стефан Сулик нарешті міг посміхатися. Вперше він почував, що він дома, там, при вівтарі, там його місце, так само, як колись він був частиною Бальниці, з мамою і батьком. Вся та відстань і всі ті роки. Він був знов дома і, нарешті, спокійний.

The sacred moment of priestly ordination of Stephen Sulyk, June 14, 1952 at the old Immaculate Conception Cathedral, Philadelphia, PA. Kneeling are: Jaroslav Fedyk and Stephen Sulyk. From left to right: Basil Holowinsky, Archbishop Bohachevsky, Msgr. Basil Makuch and Fr. Michael Pyrih.

Святочний момент священницького висвячення Стефана Сулика, 14-го червня 1952 року в старій Катедрі Непорочного Зачаття у Філадельфії, Па. Стоять на колінах: Ярослав Федик і Стефан Сулик. Зліва направо: Василь Головінський, Архиепископ Богачевський, шамбелян Василь Макух і о. Михайло Пиріг.

Ієрейські свячення в катедральному Соборі у Філадельфії 14-го червня 1952 р. Зліва стоїть о. Петро Липин, сидить Владика Костянтин Богачевський, навколішки перед Владикою дякони Ярослав Федик і Стефан Сулик, а жезл тримає о. д-р Василь Макух.

Priestly ordination at the Cathedral in Philadelphia on June 14, 1952. From left to right: Rev. Peter Lypyn, Bishop Constantine Bohachevsky (seated), kneeling before the Bishop Rev. Deacons Jaroslav Fedyk and Stephen Sulyk; holding the staff Rev. Dr. Basil Makuch.

А
Х
И
О
С

Priestly ordination, June 14, 1952. Old Immaculate Cathedral, N. Franklin St., Philadelphia, PA. From left to right: Msgr. Peter Lypyn, Archbishop Constantine Bohachevsky, Msgr. Basil Makuch, rector. Prostrated are: Frs. Jaroslav Fedyk and Stephen Sulyk.

Ієрейські свячення 14-го червня 1952 року в старій Катедрі Непорочного Зачаття на Френкліні, Філадельфія, Па. Зліва направо: о. шамбелян Петро Липин, Архиепископ Константин Богачевський, о. шамбелян Василь Макух, ректор. Лежать отці Ярослав Федик і Стефан Сулик.

FIRST LITURGY

Now clothed in the grace of the Priesthood, Father Stephen went west to Detroit to celebrate his first solemn Divine Liturgy in the company of his adopted family, Uncle Dmytro and Aunt Sophie Stec, their daughter Mary and her husband Peter Boduy. The date of the Liturgy was Sunday, June 22, 1952; the site was St. John's Ukrainian Catholic Church in Detroit, MI. The future Archbishop, Msgr. Joseph Schmondiuk and Fr. Peter Chaws, served as deacon. Msgr. Michael Poloway was the subdeacon. Fr. Emil Sharanewych preached the homily. Some 20 members of Plast, the branch of Ukrainian Scouts to which Fr. Stephen belonged, gave the new priest a feeling of being among friends.

After imparting his first priestly blessing to all the faithful, Fr. Stephen then joined the parishioners and priests in the Church Hall for a testimonial banquet in his honor. Sharing the dais with him were: Fathers Sharanewych, John Prokopowych, John Pidzarko, Lubomyr Mudry and Michael Poloway. The new priest thanked all the people who prepared the repast and, in conclusion, asked all to pray that God might help him to be a good priest.

FIRST PARISHES

The high spirits of Father Stephen at his First Liturgy were soon tempered by news of his first priestly posting. He reported to Fr. Dmytro Blazejowsky in St. Joseph, MO. who was the Pastor-Administrator of four parishes! In addition to St. Joseph, these parishes were in Omaha and Lincoln, NE and in Denver, CO. The newcomer was assigned as Parochial Vicar at Assumption Church in Omaha and St. George's Church in Lincoln. The Omaha community had 125 families, that in Lincoln only 14 families – all Ukrainian refugees from the camps in Germany. Father Stephen's "rectory" was a basement room in the city of Omaha's Catholic Hospital, his church was the Hospital Chapel. Bishop Bohachevsky assigned Fr. Stephen a monthly salary of \$50, of which \$15 had to be submitted to the Chancery to pay his University debts. On Sundays the priest celebrated Liturgy at 9 a.m. in the Hospital Chapel in

ПЕРША ЛІТУРГІЯ

Тепер, одягнутий у ласку священства, о. Стефан поїхав у Детройт, щоб служити свою першу Божественну Літургію у присутності його другої родини – дяді Дмитра і тьоті Софії Стець, їх доньки Марії та її чоловіка Петра Бойдуя. Датою Літургії була неділя, 22 червня 1952 року; місце Літургії - українська католицька церква св. Івана Хрестителя в Детройті, Мічиган. Співслужили майбутній

First Solemn Divine Liturgy, June 22, 1952 at St. John's Church, Detroit, MI. From left to right: subdeacon Michael Poloway, Fr. Peter Chaws, Stephen Sulyk, Msgr. Joseph Schmondiuk.

Перша Божественна Літургія 22-го червня 1952 року в церкві Св. Івана у Детройті, Мічиган. Зліва направо: піддиякон Михайло Половей, о. Петро Чавс, Стефан Сулик, шамбелян Йосиф Шмондюк.

Архиепископ мнр. Йосип Шмондюк і о. Петро Чавс, духовний наставник семінарії, дяконував о. Любомир Мудрий. Мнр. Михайло Польовий був піддияконом. Отець Еміліян Шараневич проповідував. Присутніми у храмі також були десь 20 друзів-пластунів відділу українського скаутінгу, до якого належав Стефан.

Після уділення першого священничого благословення всім присутнім о. Стефан приєднався до парафіян і священників у церковному холі для урочистого банкету на його честь. Разом з ним були отці Шараневич, Іван Прокопович, Іван Піджарко, Любомир Мудрий і Михайло Польовий. Новий священник

подякував всіх, хто готував обід, і на завершення попросив всіх помолитися за те, щоб Господь йому допоміг стати добрим священником.

ПЕРШІ ПАРАФІЇ

Отець Стефан із щасливим настроєм його першої Літургії зустрів новину про своє перше священниче призначення. Він призначався до о. Дмитра Блажейовського, у Сейнт-Джозеф, Міссурі, який був пастором-адміністратором у чотирьох парафіях. Крім Сейнт-Джозеф, ті парафії були в Омага і Лінкольн, Небраска, і в Денвер, Колорадо. Новоприбулий був призначений парафіяльним вікарієм у церкву Успення в Омага і св. Юрія в Лінкольн. В місті Омага проживало 125 родин, а у Лінкольн - 14 родин, - всі українські біженці з таборів в Німеччині. Приходством о. Стефану був підвал омагської католицької лікарні, церквою – каплиця при лікарні. Владика Богачевський призначив о. Стефану місячну платню 50 дол., з якої 15 дол. він мусив передавати до канцелярії на погашення його університетських боргів. По неділям священник служив Літургію о 9-ій год. у

Canonical Visitation of St. Nicholas Church, Minersville, PA, October 1953. Stephen Sulyk associate pastor, Archbishop Bohachevsky and Fr. Basil Stebelsky, pastor.

Канонічна Візитація церкви Св. Миколая в Майнерсвил, Па., жовтень 1953 року. Стефан Сулик, сотрудник, Архиепископ Богачевський і о. Василь Стебельський, парох.

Omaha, then rushed to catch the 10:30 a.m. bus to Lincoln, some 75 miles away. The two-hour trip allowed Fr. Stephen just enough time to dash to a local Roman Catholic Church for the 1 p.m. Liturgy for his small flock, then catch a bite of lunch before rushing to the bus station for the trip back to Omaha. This schedule and a stubborn sinus infection soon put Father in the hospital for treatment and rest. Upon recovery he was surprised to learn in September of 1952 about his transfer to Brooklyn, NY – 2000 miles away!

Father Sulyk served only six months as Assistant to Fr. Vladimir Andrushkiw at Holy Ghost Church in Brooklyn. In April of 1953 he was re-assigned to St. Nicholas Parish in Minersville, PA., where he served again for six months. On November 29, 1953, he was transferred to Holy Trinity Church in Youngstown, OH. As the Assistant to Fr. Leo Adamiak. His 14-month tenure with Fr. Adamiak was highlighted by his naturalization as a USA citizen on January 14, 1955, and also experiencing the “strange” American pastime called “golf.”

FIRST PASTORATE

Bishop Bohachevsky thought highly enough of Father Stephen to appoint him pastor, for the first time, in late January of 1955 at SS. Peter and Paul Church in Phoenixville, PA., a blue-collar boom to bust steel town, some 25 miles west of Philadelphia. Fr. Stephen felt at home with the friendly farmers and factory hands of the parish, especially when he discovered that the Cantor (Mr. Zguta) and four of the trustees were all named “Stephen”. Early in 1956 the Pastor was relieved of his parish assignment and posted to full-time work in the Philadelphia Chancery. And then, in June of 1957, he became a Pastor once again, this time of St. Michael's Parish in Frackville, PA.

BUILDING A NEW CHURCH

This new challenge was especially acute for the young cleric, since the parish was desperately in need of a new church with precious little money in the bank. Father Stephen initiated a donation drive and pyrohy project among the faithful, as well as Christmas bazaars, picnics, lotteries, candy and card sales. By June of 1959 enough money was banked for the ground-breaking of the new church. And by April of 1960 construction of the edifice was complete. Work then began on the new auditorium building in the adjacent lot. Soon both buildings were standing, tall and proud in this coal town of upstate PA. Bishop Constantine never saw these completed structures, for he died on January 6, 1961. It was left to his successor, Bishop Joseph Schmondiuk, to celebrate the solemn blessing and dedication of the new church and hall on Independence Day, July 4, 1961. Hundreds of faithful and some 70 priests rejoiced with the Frackvillians and their proud Pastor on that historic Fourth of July. But Father Stephen could not rest on his deserved laurels for long, because on October 4th he was called upon to say “goodbye” to his Frackville Flock and take up his new post as Parish Assistant to Bishop Schmondiuk

каплиці, потім поспішав на автобус, що відходив о 10-ій год. 30 хв. до Лінкольн, що в 75 милях. Двогодина подорож ледь дозволяла о. Стефану на час дістатися до місцевої римо-католицької церкви на Літургію о 1-ій год., потім вхопити нашвидкуруч обід перед тим, як бігти на автобусну станцію, щоб повертатися до Омага. Такий розклад і застаріле запалення синусів скоро поклали о. Стефана у госпіталь для лікування і відпочинку. Видужавши, він із здивуванням узнав, що з початком вересня 1952 року переведений у Бруклін, Н. Й., - за 200 миль!

Тільки 6 місяців служив о. Сулик асистентом о. Володимир Андрушківу у церкві Святого Духа в Бруклін. У квітні 1953 року він був переназначений у церкву св. Миколая у Майнерзвіл, Пенсильванія, де він знов служив 6 місяців. 29 листопада 1953 року він був переведений асистентом у церкву св. Трійці, Янгставн, Огайо, до о. Лео Адамяка. Його 14-місячне перебування з о. Адамяком було позначене його натуралізацією як американського громадянина 14 січня 1955 року, а також знайомством з дивною американською розвагою, яка називається „гольф”.

ПРИЗНАЧЕННЯ ПАРОХОМ

Владика Богачевський досить високо цинив о. Стефана і в кінці січня 1955 року вперше призначив його парохом церкви свв. Петра і Павла у Феніксвіл, Пенсильванія, у 25-ти милях на захід від Філадельфії, сталевого міста, „голубі комірці” якого знали добрі і важкі часи. Серед дружніх фермерів і фабричних робітників отець Стефан почувався в парафії як дома, особливо коли він узнав, що дяк (п. Згута) і чотири трастисти - всі мали ім'я „Стефан”. На початку 1956 року парох був звільнений від своїх парафіяльних обов'язків і призначений на повний робочий день до Філадельфійської канцелярії. Згодом, у черві 1957 року, він став парохом знову, цього разу церкви св. Михаїла у Фреквіл, Пенсильванія.

БУДІВНИЦТВО ХРАМУ

Ця нова нагода була особливо важливою для молодого священика, бо парафії була надзвичайно потрібна нова церква і якісь гроші у банку. Отець Стефан запровадив для вірних систему пожертв і проект виготовлення вареників (пирогів), а також християнські базари, пікніки, продаж лотерей, цукерок і карток. На червень 1959 року у банку назбиралося досить грошей, щоб розпочати будівництво нової церкви. На квітень 1960 року будова нового храму була завершена. Почалася робота по будівництву нового будинку аудиторії на прилеглий дільниці. Скоро вже стояли обидва будинки, високі і горді у цьому вугільному місті на північ Пенсильванії. Владика Константин ніколи не побачив тієї завершеної споруди. Він помер 6 січня 1961 року. То його наступник, Владика Йосиф Шмондюк, виконав благословення і посвячення нової церкви і холу у День Незалежності, 4 липня 1961 року. Сотні вірних і близько 70-ти священиків розділили радість жителів міста Фреквіл і їх гордого пароха того історичного Четвертого липня. Але о. Стефан недовго відпочивав від своїх

Fr. Stephen at the Altar of the newly-constructed St. Michael's Church.

Отець Стефан біля вітара новозбудованої церкви Св. Михаїла.

at St. Nicholas Church in Philadelphia, PA.

The newly-appointed Hierarch of Philadelphia, Bishop Ambrose Senyshyn assigned Father Stephen to Assumption Parish in Perth Amboy, NJ in March of 1962, to replace the much-loved Fr. Jaroslav Gabro, who was just named Bishop of the new Eparchy of Chicago. Unbeknownst then to the new arrival, he, Father Stephen, would face some of his toughest challenges and highest successes during the next two decades in Perth Amboy.

LAST PARISH

In his early days at Assumption Parish, Fr. Stephen overcame the trustee system and was able to incorporate the parish into the legal structure of the Archdiocese of Philadelphia. He completed the construction of the Parish Elementary School and opened the school in 1963. Missionary Sisters were brought to the parish as teachers and given the old rectory as their convent. Both Fr. Sulyk and his associate, Fr. Walter Wysochansky, agreed to live in the school for three years, until a new rectory was built in 1966.

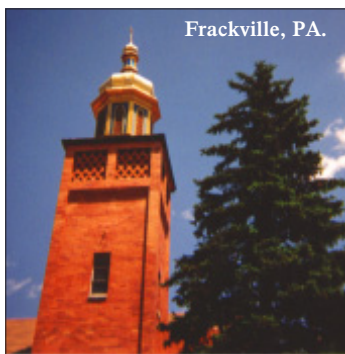
One of Fr. Stephen's great joys was the friendship of his fellow priests, including parish native sons, Fr. Leon Mosko and Fr. Matthew Berko. Regular golfing outings with Fr. Leo Adamiak, Fr. Peter Fedorchuck and Fr. Emil Manastersky provided recreation and camaraderie for the Assumption Pastor through many years.

Besides his pastoral duties, Fr. Stephen busied himself for years with translating the Easter and Christmas liturgical services into English. These booklets provided not only his parishioners, but the faithful throughout the Archeparchy with their first English copies of the beautiful festal services found in the Ukrainian Church.

While in Perth Amboy, Fr. Stephen served as Promotor of Justice in the Marriage Tribunal, Examiner of Junior Clergy, member of the Archieparchial Economic Board, Archieparchial Consultor and as a member of the Archdiocesan Corporation. On May 31, 1968, he was named, along with eight other priests, who were given the title "Monsignor."

25th JUBILEE

A glorious highlight of his pastoral service in Perth Amboy was the celebration of his 25th priestly jubilee on June 26, 1977. Native sons, Fathers Mosko and Berko, concelebrated with the Jubilarian the festive Divine Liturgy. In the afternoon, Bishop Basil Losten led the list of dignitaries on the dais to honor the now Monsignor Stephen. The Hierarch elevated the Jubilarian at the banquet in the School Auditorium to the dignity of an Archpriest. In his concluding remarks, the overjoyed Jubilarian emoted: "The last 15 years here with you have been the happiest years of my life. This is so because of you, my faithful parishioners, for you have given me your love, your respect and your whole-hearted cooperation in all our undertakings... Today I am so happy to be your priest."

Belfry — дзвінниця.

1967 - First Visit to parents in Ukraine. (l to r): Archbishop Stephen, his older brother Wasyl, his sister Anna Ryshavetz, his brother Ivan.

1967 - Перша візита до батьків в Україні. Зліва: Архiepіскоп Стефан Сулик, його старший брат Василь, його сестра Анна Ришавець і його брат Іван.

заслужених лаврів, бо 4 жовтня, згідно з розпорядженням, він попросився з своєю парафією у Фреквіл і прийняв нове призначення, ставши помічником Владики Шмондюка в парафії св. Миколая у Філадельфії.

Новопризначений ієрарх Філадельфії, Владика Амвросій Сенишин, у березні 1962 року призначив о. Стефана парохом церкви Успіння у Перт Амбой, Нью Джерсі, замість улюбленого там о. Ярослава Габра, який був іменованій Єпископом нової Чикагської Єпархії. Невідомий тоді, на час прибуття, о. Стефан стояв на порозі найскладніших проблем і найвидатніших успіхів свого життя на наступні двадцять років тут, у Перт Амбой.

ОСТАННЯ ПАРАФІЯ

На початку його перебування в парафії Успіння о. Стефан ознайомився з фінансовим статусом парафії і зміг включити парафію в легальну структуру Філадельфійської Архидієцезії. Він завершив будову парафіяльної початкової школи і відкрив її у 1963 році.

Сестер-місіонерок запросили туди для вчителювання; старе приходство було їм дане як конвент. Обоє: о. Сулик і його священник-помічник, о. Володимир Височанський, вирішили жити у школі протягом трьох років, доки у 1966 році не було побудоване нове приходство.

Однією з найбільших радостей о. Стефана була дружба з його братами-священниками, включно з парафіяльними вихованцями о. Леоном Адамяком і о. Метеем Берком. Регулярна гра в гольф з о. Лео Адамяком, о. Петром Федорчуком і о. Емілієм Монастирським давала пароху церкви Успіння відпочинок і дружбу протягом багатьох років.

Крім своїх пастирських обов'язків, о. Стефан роками був зайнятий перекладом великодніх і різдвяних богослужень на англійську мову. Такі буклети забезпечили не тільки його парафіян, але й вірних усієї Архiepархії їх першими англомовними перекладами прекрасних богослужень Української Церкви.

Перебуваючи у Перт Амбой, о. Стефан був промотором справедливості в архiepархіяльному шлюбному суді, екзамеатором священників, членом архiepархіяльної ради з економічних справ, архiepархіяльним консультантом і членом архiepархіяльної корпорації. 31 травня 1968 року він, разом з 8-ма іншими священниками, був іменованій званням „папський капелан з титулом монсеньйор”.

ДВАДЦЯТЬ П'ЯТА РІЧНИЦЯ

Славною відзнакою його пастирського служіння у Перт Амбой було 26 червня 1977 року – святкування 25-ліття його священничого служіння. Вихованці парафії о. Мошар і о. Берко співслужили ювіляру в урочистій Божественній Літургії. По обіді Владика Василь Лостен очолив почесних гостей у висловленні почесней тепер уже монсеньйору Стефану. На банкеті у шкільній аудиторії ієрарх підніс ювіляра до гідності протоієрея. У заключних словах виповнений радості ювіляр сказав: „Останні п'ятнадцять років тут, з вами, були найщасливішими роками мого життя. Це завдяки вам, мої вірні парафіяни, завдяки вашій любові, повазі і щиросердечній підтримці в усіх наших справах... сьогодні я такий щасливий бути вашим священником”.

CALL TO THE EPISCOPACY

But these “happy years” would not last much longer for the Perth Amboy Pastor; for on January 19, 1981, he received the phone call that would change him forever. It was from Archbishop Pio Laghi, the Pope’s Nuncio in Washington, D.C., inviting Father Stephen to DC for “a brief chat.” Two days later, the day after the Inauguration of President Ronald Reagan, Fr. Stephen was informed by the Nuncio at his Massachusetts Avenue Residence that the Holy Father, Pope John Paul II had chosen him to be the Archbishop of Philadelphia. This post was vacant since the elevation of Archbishop Myroslav Lubachivsky to Co-adjutor of Cardinal Slipyj in Rome in March of 1980.

Archbishop Stephen in mantia.

Архиепископ Стефан в мантії.

Msgr. Sulyk took the air shuttle back to Newark, thinking and praying about his decision. The next day he called the Nuncio with his answer and wrote a personal letter to the Pope. His answer was “yes.”

The bishop-designates, Stephen Sulyk and Innocent Lotocky (center) make the profession of faith. Rev. Dr. Ivan Dacko served as deacon and Protoarchimandrite Isidore Patrylo and Rev. Lubomyr Husar served as chaplains.

Єпископи-номінати Стефан Сулик й Інокент Лотоцький (посередині) ісповідають віру. Отець д-р Іван Дацько служив дияконом а Протоархимандрит Ізидор Патрילו і отець Любомир Гуза служили капелянами.

The consecration of the new Archbishop, along with that of the new Bishop of Chicago, Fr. Innocent Lotocky, was set for Rome on Sunday, March 1st, at St. Sophia Cathedral. Cardinal Slipyj was the main consecrator, while Bishops N. Savaryn, B. Losten, M. Marusyn, G. Bukatko and P. Kornilyak served as co-consecrators.

Once back in the States, the newly-consecrated Hierarch had only one month to say his “goodbyes” in Perth Amboy, pack all his earthly belongings and move to Philadelphia, and make the massive preparations required for the March 31st formal installation in the Cathedral. And, by that early-spring Tuesday, all was set and settled.

Some 33 Catholic Bishops and two Orthodox hierarchs, 200 priests, 74 sisters, and some 2000 laity (two busloads from Perth

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО АРХІЄПІСКОПСТВО

Але для параха парафії у Перт Амбой ці шасливі роки не тривали дуже довго. 19 січня 1981 року він одержав телефонний дзвоник, який назавжди змінив його життя. Телефонував Архиепископ Піо Лаггі, Посланник Папи у Вашингтоні, Округ Колумбія, і запросив о. Стефана до Вашингтону для „короткої зустрічі”. За два дні (наступного дня по інавгурації Президента Роналда Регана) Нунцій в його резиденції на Масачусетс повідомив о. Стефана про те, що Святіший Отець Іван Павло II обрав його Архиепископом Філадельфійським. Цей пост був вільний від березня 1980 р., коли Архиепископ Мирослав Любачівський був призначений наступником Кардинала Йосифа Сліпого.

With the Main Consecrator, His Beatitude Patriarch Josyf Slipyj.

З Головним Святителем, Блаженнішим Патріархом Йосифом Сліпим.

Мнр. Сулик повернувся літаком до Ньюарку, в думках і молитвах про своє рішення. Наступного дня він зателефонував Нунцію з приводу свого рішення і написав короткого особистого листа Папі. Його відповіддю було: „Так”.

Висвячення нового Архиепископа, як і нового Чикагського Єпископа, о. Інокентія Лотоцького, було призначене на неділю, 1 березня 1981 року, у катедральному соборі св. Софії в Римі. Кардинал Сліпий був головним святителем, владики Ніль Саварин, Василь Лостен, Мирослав Марусин, Гавріїл Букатко і Платон Корниляк були співсвятителями.

Повернувшись до Штатів, новосвячений Ієрарх мав тільки місяць на те, щоб попрощатися з парафіянами у Перт Амбой, зібрати все своє змне майно, переїхати до Філадельфії і зробити величезні приготування, необхідні для його офіційного введення на митрополичий престол в катедрі 31 березня. І того вівторка на початку весни все і всі були готові.

Десять 33 католицьких єпископи і два православних ієрархи, 200 священників, 74 сестри, десять 2000 вірних (у тому числі два автобуси з Перт

Archbishop Stephen in kamalavka.

Архиепископ Стефан в камалавці.

Amboy) all gathered at the Franklin St. Cathedral for the 12 noon Divine Liturgy and Installation of Archbishop Stephen Sulyk as the Metropolitan of Philadelphia. From his boyhood days in Balnycia to the Archiepiscopal Throne in Philadelphia, the middle son of Michael and Maria Sulyk had, indeed, come a very long way!

It wasn't long before the burdens of his new office challenged the new Metropolitan Stephen. The very first year in the new post presented him with the demand of constructing a new Chancery, Parish Rectory and Episcopal Residence – all on Franklin Street opposite the Cathedral. The generosity of the faithful throughout the Metropolia produced some 3.5 million dollars for this triple project, contracted to the P. Agnes Company. Work began in the summer of 1982 and was completed by the fall of 1983. On Sunday, Nov. 13th, an Open House was held, as hundreds of faithful and clerics toured the new buildings. At 1 p.m. the three structures were solemnly blessed by an assembly of Hierarchs, who concelebrated a Pontifical Liturgy of Thanksgiving in the Cathedral at 2 p.m. Some 19 Hierarchs surrounded Archbishop Stephen at the Altar, as the

Installation of Metropolitan-Archbishop Stephen Sulyk, March 31, 1981, Cathedral of the Immaculate Conception, Phila., Pa. From left to right: Msgr. Martin Canavan, Fr. Theodore Wenek, OFM, Metropolitan Stephen, Apostolic Nuncio Pio Laghi, Msgr. Joseph Fedorek.

Інсталяція Митрополита-Архієпископа Стефана Сулика 31-го березня 1981 р. в Катедрі Непорочного Зачаття у Філадельфії, Па. Зліва: о. шамб. Мартин Канаван, о. Теодор Венек, Чин Св. Франциска, Митрополит Стефан, Апостольський Нунцій Піо Лагі, о. шамб. Йосиф Федорек.

Амбой), - всі зібралися опівдні у катедральному соборі на вулиці Френклін для Архиерейської Божественної Літургії і введення Архієпископа Стефана на престол Митрополита Філадельфійського. Тож, з дитячих років у Бальниці середній син Михайла і Марії Сулик пройшов дуже великий шлях!

І невдовзі перед новим Митрополитом Стефаном постав ряд нових завдань. Вже в перший рік його перебування на новому пості виникла необхідність будови нової канцелярії, парафіяльного приходства і єпископської резиденції, - все на вулиці Френклін напроти катедри. Щедрі пожертви вірних Митрополії дали десь 3,5 млн. дол. на цей потрійний проект, замовлений компанії „Пі Егнес”. Роботи почалися влітку 1982 року і були завершені восени 1983 року. В неділю 13 листопада відбувся „День відкритих дверей”, коли сотні віруючих і церковнослужителів відвідали нові будинки. О 1-й год. група ієрархів поблагословила ці три споруди. О 2-й год. ієрархи відслужили Понтифікальну Подячну Божественну Літургію. Десь дев'ятнадцять ієрархів оточили Архієпископа Стефана перед вівтарем, а численні вірні і священники співали радісних літургійних пісень. Рано ввечері на урочистому банкеті у „Філадельфія Сентрал Готел” зібралося близько

New Rectory with Cathedral in background.

Нове приходство з катедрою на задньому плані.

capacity flock of lay and clergy sang the joyous liturgical refrains. The early evening congratulatory banquet at the Philadelphia Center Hotel was attended by about 900 guests, including Archbishop Lubachivsky and speakers, Msgr. Myroslav Charyna and Msgr. Leon Mosko.

NEW EPARCHY IN PARMA

In late 1983 the Church authorities decided to create a new Eparchy for Ukrainian Catholics in the USA in the Cleveland, OH. area. Metropolitan Stephen devised a working plan for this project, selecting Parma, OH as the new seat of the Eparchy and awarding the parishes in Western PA, Ohio, West Virginia, and Florida to the new Eparchy. The formal creation of the Parma

Metropolitan Sulyk and Bishop Walter Paska welcome Bishop Vasilyk of Ukraine to the newly-constructed Chancery.

Митрополит Сулик і Єпископ Володимир Паска вітають Єпископа Василика з України до новозбудованої канцелярії.

дев'ятисот гостей, включно з Архієпископом Любачівським і промовцями мнср. Мирославом Хариною і мнср. Леоном Мошаром.

НОВА ЄПАРХІЯ В ПАРМІ

В кінці 1983 року церковна влада вирішила створити у Клівленді, Огайо нову єпархію для українців-католиків в США. Митрополит Стефан створив план роботи над цим проектом, обравши Парму, Огайо, місцем нового єпископського правління. Він включив парафії західної Пенсильванії, Огайо, Вест Вірджинії і Флориди у склад нової єпархії. Офіційне створення Пармської Єпархії і введення

Eparchy and installation of Bishop Robert Moskal as its first bishop took place on Feb. 29th in the teeth of a blinding blizzard.

With the departure of Bishop Moskal to Parma in 1984, Archbishop Stephen was left without an Auxiliary Bishop for about four years. On March 8, 1988, Fr. Michael Kuchmiak, Pastor of Holy Family Parish in Washington, D.C., was appointed Assistant Bishop to the Metropolitan. The Redemptorist priest was ordained a bishop in the Philadelphia Cathedral by Archbishop Stephen, Metropolitan Hermaniuk and Bishop Lotocky on April 27, 1988.

THE MILLENNIUM FEAST

The year 1988 held another meaning for Ukrainians worldwide; for it was the Millennial Year, the 1000th anniversary of the Christianization of Ukraine by St. Wolodymyr in 988. All Ukrainian Church leaders mobilized their clergy and laity to celebrate this glorious feast. And Archbishop Stephen was no exception.

On Pentecost Sunday, May 22nd, Archbishop Stephen led the Philadelphia Metropolia in its official Millennium celebration at the Cathedral. The 2 p.m. Hierarchical Divine Liturgy was celebrated by the Archbishop and all the Ukrainian and Ruthenian Hierarchs of the USA, while several thousand priests, sisters and laity sang the liturgical responses.

By mid-summer the Millennial feast had moved to Rome and garnered the attention of the world from the Eternal City, the center of the Christian world. Concerts, seminars, speeches, press interviews and dinners – all hailed the Ukrainian Church and her long-suffering Faithful. The main focus of the Roman Holyday; however, was the weekend of July 8th, 9th and 10th, when a flurry of liturgical services captured the attention of all.

On Friday Cardinal Lubachivsky celebrated the Holy Liturgy at 9 a.m. in the Basilica of Santa Maria Maggiore. All the Ukrainian Bishops from the Free World were concelebrants, as also were some 250 priests! Some 5,000 Ukrainian pilgrims attended. But none could come from Ukraine.

On Saturday the Moleben Service was sung at 9 a.m. on the plaza in front of St. Sophia Cathedral. All the Ukrainian Bishops

were joined by about 30 Cardinals and Bishops of the Roman Church. Pope John Paul II made a dramatic entrance by helicopter and presided over the Moleben.

THE MILLENNIUM AT THE VATICAN

And on Sunday, July 10th, St. Peter's Basilica provided the venue for the crowning glory of the Millennial Feast. The Pope himself was the main celebrant of the Ukrainian-language Divine Liturgy with 250 priests and 25 bishops in the Assista. The greatest church in all Christendom reverberated with the reverent, yet

на престол Владики Роберта Москаля його першим Єпископом відбулося в середу 29 лютого 1984 року, коли лютувала снігова завірюха.

З відбуттям Владики Москаля до Парми у 1984 році Архиепископ Стефан на чотири роки залишився без єпископа-помічника. 8 березня 1988 року о. Михайло Кучмяк, парох церкви Святої Родини у Вашингтоні, Округ Колумбія, був призначений Єпископом-помічником Митрополита. Цей священник-редемпторист 27 квітня 1988 року був висвячений на Єпископа Архиепископом Стефаном, Митрополитом Германюком і Владикою Лотоцьким у філадельфійській катедрі.

ЮВІЛЕЙ ТИСЯЧОЛІТТЯ

1988 рік, однак, мав інше значення для українців в усьому світі як рік Тисячоліття християнізації України св. Володимиром у 988 році. Всі ієрархи організували своїх священників і вірних для святкування цього славного свята. І Архиепископ Стефан не був винятком.

В Неділю Зіслання Святого Духа, 22 травня, Архиепископ Стефан очолив Філадельфійську Митрополію в офіційному святкуванні Тисячоліття у катедральному соборі. О 2-ій год. пополуноді Архиепископ служив Архирейську Божественну Літургію у співслуженні всіх українських і русинських ієрархів США, а кілька тисяч священників, сестер і вірних взяли участь у літургійному співі.

Всередині літа святкування Тисячоліття перенеслося до Риму, що привернуло увагу усього світу до Вічного Міста як центру християнства. Концерти, семінари, промови, пресові інтерв'ю і обіди – все було присвячене Українській Церкві і її багатостраждальним вірним. Головним моментом римських святкувань, однак, стали п'ятниця, субота і неділя 8 – 10 липня, коли увагу всіх захопили хвилюючі Літургійні Богослуження.

У п'ятницю Кардинал Любачівський правив святу Літургію о 9-ій годині у базиліці Санта Марія Маджоре. Співслужили усі українські

єпископи з усього вільного світу, а також десь 250 священників. Десь 6 тис. українських паломників були там. Але ніхто з України не міг прийти.

В суботу о 9-ій годині на площі перед собором Святої Софії відбувся Молебень. До українських єпископів приєдналися десь тридцять кардиналів і єпископів Римо-Католицької церкви. Папа Іван Павло II прийав гелікоптером і очолив Молебень.

СВЯТКУВАННЯ У ВАТИКАНІ

В неділю 10 липня славне святкування Тисячоліття відбулося у соборі св. Петра. Папа був головним селебрантом Божественної Літургії в українській мові. Йому співслужили 250 священників і 25 єпископів. Найвеличніша християнська святиня світу виповнилася розкішними голосами шестисот українських хористів, які співали

exuberant, voices of 600 Ukrainian choristers, singing out their thanksgiving to God for the 1,000 year-old gift of Faith. Standing over the tomb of St. Peter the Apostle at this most moving of liturgies, Archbishop Stephen whispered a prayer for his now deceased parents, all the imprisoned people of Ukraine and his faithful back home in the USA.

While the entire Free World marked the Ukrainian Millennium of the Kievan Prince St. Wolodymyr's introduction of the Christian Faith, the Faithful in Ukraine itself were not free to do so in 1988. This great irony was partially offset on September 10-11, when the Polish Roman Church invited Ukrainian Hierarchs to celebrate the Millennial Feast at the historic shrine of Czestochowa, fairly close to the Ukrainian border. Archbishop Stephen and Bishop Kuchmiak both attended, along with thousands of Ukrainians from Poland and countless secret attendees from Western Ukraine.

One of Stephen's happiest duties was his attendance at the

Divine Liturgy - St. Peter's - July 10, 1985.

Божественна Літургія у Св. Петра, 10-го липня 1985 р.

1983; Nov. 24-Dec. 8, 1985; and October 1987. During the October 1990 and October 1994 Synods, the Archbishop pleaded for moral and material help for the newly-emerged Church in Ukraine, finally freed from its 50-year enslavement in the USSR.

Archbishop Stephen blesses faithful with candles.

Архиепископ Стефан благословить вірних свічками.

свою подяку Богу за дар тисячолітньої віри. Стоячи біля гробу св. Апостола Петра на цій найзворушливішій Літургії, Архиепископ Стефан шепотів слова молитви за своїх уже померлих батьків, всіх поневолених людей України і своє щасливе повернення додому в США.

В той час, коли весь Вільний Світ відзначав Тисячоліття хрещення Київської Русі київським князем св. Володимиром, віруючим в Україні у 1988 році не було дозволу на святкування. Ця велика іронія мала виняток 10 – 11 вересня, коли Польська Римо-Католицька Церква запросила українських ієрархів святкувати празник Тисячоліття в історичній

церкві у Ченстохові поблизу українського кордону. Архиепископ Стефан і Владика Кучмяк були у Ченстохові, разом з тисячами польських українців та незліченними таємними паломниками з Західної України.

Одним з найщасливіших обов'язків Митрополита Стефана були відвідини нарад Світового Синоду Єпископів у Ватикані. Він стало використовав цей міжнародний форум для привернення уваги до потреб його Церкви у США, а також до страждань ув'язненої Церкви в Україні. Ієрарх брав участь у таких Синодах: 29 вересня –

Holy Father Greets Archbishop Stephen at the October 5th, 1985 Synod.

Святіший Отець вітає Архиепископа Стефана на Синоді 5 жовтня 1985 року.

29 жовтня 1983 року; 24 листопада – 8 грудня 1985 року; жовтень 1987 року. На Синодах Єпископів у жовтні 1990 року і у жовтні 1994 року Архиепископ звернувся за моральною і матеріальною допомогою відновленої Церкви в Україні, звільненої нарешті від її 50-літнього рабства в СРСР.

MISSION TO UKRAINE

The unexpected liberation of the Ukrainian Catholic Church in Ukraine was accompanied by much turmoil, since all the Catholic Parishes had been illegally taken over by the Orthodox back in 1946 and were under the sway of the Russian Orthodox Patriarch of Moscow. In 1990 the Vatican intervened with the Russian Church authorities to seek some fair and peaceful solution to this highly-charged problem. Archbishop Stephen was "drafted" into an emergency diplomatic mission and, along with Archbishop M. Marusyn, was sent by the Vatican to Kiev and Moscow in March of 1990. This, the first attempt at the property and parish settlement in Ukraine after liberation, met with limited success. Happily, with the passage of a decade and more now, most of these matters have been peacefully laid to rest.

With the construction of the Franklin Street complex, it remained to demolish the antiquated buildings across the street that once served as the Cathedral Office, Rectory and Byzantine Rite Church Store. Once this removal was completed, the Archbishop designed a park-like plaza for this newly-vacated site. The centerpiece was a majestic bronze statue of Metropolitan Sheptytsky, the "Father of the Ukrainian Church in the USA". The celebrated sculptor Leo Mol from Canada was selected to execute this design. On September 27, 1992 Archbishop Sulyk presided over the formal unveiling and blessing of this Moses-like Church Hero in Bronze, the first such statue of Metropolitan Andrew in the world!

The longest serving Auxiliary Bishop for Archbishop Sulyk was the third – Bishop Walter Paska, who was consecrated by Hierarchs Stephen Sulyk, Basil Losten, and Innocent Lotocky on March 19, 1992, in the Philadelphia Cathedral. Bishop Paska still serves the Church of Philadelphia today in various capacities although he has been officially retired since 2000. He still resides on Franklin Street and works in the Marriage Tribunal.

Besides his participation in the World Synod of Bishops, Archbishop Sulyk also shared in every Ukrainian Synod of Bishops, of which there were six in recent years. The early synods (1983, 1985, 1987, 1989, 1990 and 1991) were held at the Vatican, the next two (1992, 1994) in Lviv, and the final one (1995) in Rome. He was a member of the Presidium and, as such, conducted the meetings, oversaw the minutes and their publication. The Hierarch was the driving force behind the institution of the feast "All Saints of Ukraine" on the 4th Sunday after Pentecost every year. And he led the liturgical commission that produced the official English and Ukrainian translations of the Holy Liturgy.

МІСІЯ В УКРАЇНІ

Несподіване звільнення Української Католицької Церкви в Україні супроводжувалося багатьма проблемами у зв'язку з тим, що у 1946 році всі католицькі парафії були незаконно відібрані православними і перебували під керівництвом Московського Патріарха Російської Православної Церкви. У 1990 році Ватикан зв'язався з представниками Російської Православної Церкви з метою досягти справедливого і мирного вирішення цієї невідкладної проблеми. Архієпископ Стефан був включений у цю дипломатичну місію і у березні 1990 року разом з Архієпископом Мирославом Марусином був посланий Ватиканом у Київ і Москву. Ця перша спроба відшкодити після звільнення як парафії УГКЦ, так і їх майно не мала великого успіху. На щастя, протягом вже більше, ніж десятиліття, більшість

з тих проблем пішла у забуття.

З побудовою комплексу на вулиці Френклін було необхідно ліквідувати старі будинки на протилежному боці вулиці, де колись розмішувалися катедральний офіс, приходство

і церковна крамниця. Коли роботи по їх ліквідації були завершені, Архієпископ створив у цьому новому комплексі майдан паркового типу з прекрасною бронзовою статуєю Митрополита Шептицького, „батька Української Церкви у США”, в центрі. Бути творцем цієї статуї був запрошений знаний скульптор Лео Мол з Канади. 27 вересня 1992 року Митрополит Стефан очолив офіційне відкриття і благословіння статуї цього українського Мойсея у бронзі, першої такої статуї Митрополита Андрея у світі.

Єпископом-помічником, який найдовше допомагав Архієпископу Стефану, є Владика Паска, який був висвячений Ієрархами Стефаном Суликом, Василем Лостеном і Іннокентієм Логоцьким у філадельфійській катедрі 19 березня 1992 року. Владика Паска продовжує служити Церкві у Філадельфії, хоча офіційно з 2000-го року перебуває на пенсії. Він, як і раніше, живе на вулиці Френклін і працює у шлюбному суді.

Крім участі у Світових Синодах Єпископів, Архієпископ Стефан також брав участь в усіх українських Синодах Єпископів, яких останніми роками було шість. Ранні Синоди (1983, 1985, 1987, 1989, 1990 і 1991 рр.) відбувалися у Ватикані; два наступні (1992, 1994 рр.) – у Львові; останній (1995 р.) – у Римі. Він був членом Президіуму, і тому проводив мітинги, перевіряв записи по ходу нарад і їх публікації. Ієрарх був ведучим у запровадженні празника „Всіх святих України” кожного року в Четверту Неділю по зісланні Святого Духа. Він також очолював Літургічну Комісію, яка займалася офіційними українськими і англійськими перекладами святої Літургії.

Synod of the Hierarchy of the Ukrainian Catholic Church Sept. 20, 1985

Синод Ієрархії Української Католицької Церкви 20-го вересня 1985 р.

UNION OF BREST JUBILEE

The 400th anniversary of the Union of Brest, which affected the re-union of the Ukrainian Church with the Church of Rome, was fittingly celebrated in 1996 in the Philadelphia Metropia, as well as throughout the world. Culminating this joyous jubilee was the July 6th – 7th feast in Rome itself. St. Peter's Basilica was the site of the July 7th Pontifical Liturgy, celebrated by the Pope and all the Ukrainian Hierarchs. Archbishop Stephen was chosen to initiate this historic celebration by blessing the four corners of the world with lighted candles. His singing out, "O Lord, O Lord, look down from heaven and see..." remains one of his most cherished memories even today.

POPE IN UKRAINE

A happy turn of earthly events, no doubt dictated by God's good Providence, provided a fitting finale to the public life of Archbishop Stephen. This was the Pope's visit to Ukraine.

Pope John Paul II visited Ukraine June 23rd – 27th, 2001 and was joined at the various altars in both Kiev and Lviv by all the Ukrainian Bishops, including Archbishop Stephen. The latter attended all the concerts, rallies, speeches and liturgies in both cities. Seeing the Pope, whom he so faithfully served, together with the Ukrainian Faithful, who he so fervently loved, all praying aloud in the Ukrainian language in a finally free Ukraine, brought tears of joy to the aging Archbishop's eyes. He must have thought of St. Simeon's prayer: "Now, Master, now You can let Your servant go in peace, as You promised; for my eyes have seen the salvation You promised."

That same year the Archbishop's resignation was accepted by the Pope and he was free to leave his office for the "private sector." In his official letter of resignation the Archbishop wrote: "I ask Your Holiness for your blessing for me so that I may spend the rest of my earthly life doing the Will of God in serving Him and His People."

In the Archbishop's own thoughts, the Parable of the Loaves and Fish captures fittingly the meaning of his Episcopal ministry, his vocation, perhaps his life itself. The Archbishop writes: "The Lord God used the insufficiency of the five loaves and the two fish and with His Divine Power made it more than sufficient to feed the masses. He used my talents, my small loaf of energy, blessed and multiplied them so that they became more than sufficient for my ministry."

*Metropolitan-Archbishop
Emeritus with his successor.*

ЮВІЛЕЙ БЕРЕТЕЙСЬКОЇ УНІЇ

400-ліття Берестейської Унії, яка відновила єдність Української Церкви з Римською Церквою, належно відзначалося Філадельфійською Митрополією та в усьому світі у 1996 році. Кульмінацією цього радісного ювілею були дні 6 - 7 липня у Римі. Місцем Понтифікальної Літургії 7 липня був собор св. Петра. Служили їй Папа та всі українські ієрархи. Архієпископ Стефан був обраний розпочати цю історичну Службу Божу благословінням чотирьох кутів світу горючими свічками. Його спів „О Боже, о Боже, поглянь на нас з раю...” залишається і тепер одним з найкращих спогадів.

ПАПА В УКРАЇНІ

Щасливий хід земних подій, продиктований, безсумнівно, добрим Божим Провидінням, дав належне завершення публічного життя Архієпископа Стефана. Це був візит Папи в Україну.

Папа Іван Павло II відвідав Україну 23 – 24 червня 2001 року. Разом з ним при вітварях у Києві і Львові були всі українські єпископи, включно з Архієпископом Стефаном. Він відвідав всі концерти, раллі, промови і літургії в обох містах. Бачив Папу, якому так вірно служив, був разом з українськими вірними, яких так широко любив; всі молилися у відкритий голос українською мовою у нарешті вільній Україні. Все це викликало сльози на очах старого Архієпископа. Він, напевно, думав про молитву св. Симона: „Тепер,

Господарь, тепер Ти можеш відпустити свого слугу з миром, як обіцяв, щоб мої очі побачили спасіння, що Ти обіцяв”.

Того самого року резигнація Архієпископа була прийнята Папою; йому дозволялося залишити офіс і перейти у „приватний сектор”. В своєму офіційному листі-резигнації Архієпископ писав: „Я прошу благословення Вашої Святості з тим, щоб я міг провести моє подальше земне життя, виконуючи Божу волю і служачи Йому і Його народу”.

Згідно зі словами самого Архієпископа, притча про хліб і рибу точно відповідає значенню його єпископського урядування, його покликання, мабуть, самого його життя. Архієпископ пише: „Господь Бог використав недостатність його п'яти хлібин і двох риб і своєю Божественною Силою зробив їх більш, ніж достатніми, щоб нагодувати багато людей. Він зробив те саме у моєму випадку. Він використав мої малі таланти, мою малу хлібину енергії, благословив і збільшив їх так, що вони стали більш достатніми для мого урядування”.

*Митрополит-Архієпископ
Емерит з своїм наслідником*

The homily offered by Metropolitan-Archbishop emeritus Stephen Sulyk on his 50th Jubilee of Priesthood

June 23, 2002 at the Immaculate Conception Cathedral, Philadelphia, Pa.

Your Eminence Cardinal Theodore Mc Carrick, Your Excellency Archbishop Gabriel Montalvo, Apostolic Nuncio, my brother bishops and priests, reverend deacons, venerable religious, dear seminarians, my loving relatives and friends, dear faithful, all brothers and sisters in the Lord,

Slava Isusu Christu!

Today, we gather together as a family to celebrate the Divine Liturgy and to thank Almighty God, for blessing me with the grace of priesthood and for His gift of good health and longevity so that I may observe this Golden Jubilee. Personally, my humble words cannot adequately express my gratitude to Almighty God for the many blessings He has bestowed upon me - the gift of life, good parents and loving brothers and a sister, and the grace to serve in His vineyard as a servant of the Lord. I also wish to thank all of you for taking the time this day to share this memorable occasion with me. Many

of you have rearranged your schedules and traveled great distances to be here - and I am truly grateful for your presence.

St. John Chrysostom tells us: "The work of the priesthood is done on earth, but it is ranked among heavenly ordinances. And this is only right, for no man, no angel, no archangel, no other created power, but the Paraclete himself ordained this succession, and persuaded men while still remaining in the flesh to represent the ministry of angels."

Today, I'd like to share with you some of my experiences during the last five decades serving in this "ministry of angels." I apologize that I have not been blessed with the soaring eloquence of St. John Chrysostom, but I do hope my words, expressed from my heart, flavored with my accent from the village of Balnycia, and my beloved homeland of Ukraine, will enable me to express my love of God, His Church and the Holy Priesthood and the people I served.

Before Divine Liturgy Archbishop-Emeritus poses with Apostolic Nuncio (left), and with the present Metropolitan-Archbishop (center).

Перед Божественною Літургією Архієпископ-Емерит став до світлини з Апостольським Нунцієм (зліва), і теперішнім Митрополитом-Архієпископом (посередині).

Metropolitan-Archbishop emeritus Stephen Sulyk's 50th Jubilee of Priesthood June 23, 2002

50-ліття священства Митрополита Архієпископа-емерита Степана Сулика в Катедрі Непорочного Зачаття в Філадельфії, Пенс., 23 червня 2002 р.

The prophet Micah reminds us: "You have been told, O man, what is good and what the Lord requires of you: Only to do the right and to love goodness, and to walk humbly with your God." (Mic. 6:8).

My journey, walking with God began as my godparents Ignatius Stec and Anna Hoblak carried me into St. Nicholas Church in Maniw to be baptized on Sunday, October 5, 1924 and then I became a child of God. As Father Nicholas Bachynsky

presented the baptismal candle, he said, "take this lighted candle and strive throughout your entire lifetime to shine brightly with the light of faith and of good deeds. . . . Only five days earlier, on Wednesday, October 1, my beloved parents Michael and Maria welcomed me into the world and my aunt Sophie insisted that I be given the name Stephen, and Stephen I was named.

In our church, October
(continued on next page)

The homily offered by Metropolitan-Archbishop emeritus Stephen Sulyk on his 50th Jubilee of Priesthood

(continued from previous page)

It is the Feast of the Protection of the Most Holy Mother of God and often I imagine the outstretched arms of another Maria, my mother, taking me into her arms and providing her maternal protection and love to me on that day. Reflecting upon this precious moment in my life, I often hear the words our Lord spoke to prophet Jeremiah, "Before I formed you in the womb I knew you, before you were born I dedicated you." (Jer.1:5).

At that time, only God knew the plan he had for me.

During the late 1930's and early 1940's, the horror of war engulfed the world. Suffering in Ukraine was a way of life - inflicted upon our people from the Bolshevik revolution, the Stalinist forced famine and purges, and the relentless battles and occupation of our homeland by foreign invaders. During this time I was completing my high school education and after graduating in 1944, I had hoped to go to medical school. A seminarian from Lviv,

who later served as a priest in the Toronto eparchy, Dr. George Fedoriw suggested that I consider becoming a "physician of souls."

This question rekindled the idea planted in my heart some years earlier when my mother also asked, "Stephen, would you like to be a priest?" I ignored my mother's question at the time. However, the idea of George Fedoriw kept nagging my conscience. Day and night, I could not get it out of my mind. I kept hearing the words, "Follow me. Follow me." The Lord would not let go. I prayed as hard as I could, hoping God would help me to dismiss this idea. Instead, I wound up saying to God "Yes, Lord. Thy will be done, not mine." At that moment, once I decided to enter the seminary to study for the priesthood, I found a serene peace.

In the Book of Sirach it is written: "My son, when you come to serve the Lord, prepare yourself for trials. Be sincere of heart and steadfast, undisturbed in time of adversity. Cling to him, forsake him not;

thus will your future be great. Accept whatever befalls you, in crushing misfortune be patient; For in fire gold is tested, and worthy men in the crucible of humiliation. Trust God and he will help you; make straight your ways and hope in him." (Sir. 2:1-6)

As I walked humbly with my God, my journey took me from Balnycia in the Carpathians, through the Seminary in Hirschberg, Germany to St. Josaphat's Seminary in the United States. On Sunday, October 30, 1948 I arrived in New York City, carried on the ship laden with World War II refugees, that had only departed from Bremerhaven, Germany nine days earlier. As a 24-year old youth, I was embarking upon a new experience in a new land. Granted, I was filled with the usual anxieties, loneliness, even doubts about what I was doing, but I had "to be sincere of heart and steadfast, undisturbed in time of adversity."

After completing my S.T.L. at the Catholic University of America, the day for my ordination to

the priesthood was set. The late Archbishop-Metropolitan Constantine Bohachevsky, of blessed memory, would ordain me along with my classmate Father Jaroslav Fedyk on Saturday, June 14, 1952 in our old Cathedral on Franklin Street. This day for me was a day, both of great joy and great sadness. Great joy—for when I stood at the altar, vested as a newly ordained priest next to Bishop Bohachevsky, I felt "this is my place; this is where I belong, this is my home forever." But I also experienced great sadness. My parents were behind the Iron Curtain. One of the most joyful days of my life would be tempered by the fact that I would have no relatives present to share this joy of my priestly ordination.

Fifty years have elapsed since that day - a journey that has taken me to many assignments as a parish priest - including Frackville, Pennsylvania and Perth Amboy, New Jersey. And eventually, the Holy Spirit inspired church leaders to call me to the order of

(continued on next page)

The homily offered by Metropolitan-Archbishop emeritus Stephen Sulyk on his 50th Jubilee of Priesthood

(continued from previous page)

bishop, where as one walking with God in the footsteps of the apostles, I would serve our church as Archbishop of Philadelphia for Ukrainians and Metropolitan of Ukrainian Catholics in the United States.

During this time, I shared many wonderful experiences with brother bishops, priests, religious, and faithful - the ordinations of bishops, priests and deacons, the dedication of churches, performing the Sacred Mysteries for the faithful.

During my lifetime, I have witnessed many wonderful events - the growth of our church in the United States into a Metropolia consisting of an archeparchy and three eparchies, the destruction of atheistic communism, the freedom and democratization of Ukraine, the restoration of our Church in Ukraine and I fervently pray for the day in the near future, when I will see our Ukrainian Catholic Patriarchate established and the canonization of more Ukrainian saints, including the Servant

of God, Metropolitan Andrew Sheptytsky and Sister Josaphata Hordashevskia.

I have also experienced sad occasions, especially the burial of my brother priests. Another day of great sadness for me was June 16, 1969. While on the annual priests retreat in St. Josaphat Seminary in Washington, I received a telephone call from my parish in Perth Amboy. A telegram had been received informing me that my mother Maria had passed into eternity.

As my successor, Metropolitan Stefan was installed on February 27, 2001, I was filled with mixed emotions. Happy that our church was entrusted into the hands of a youthful, energetic shepherd. Nostalgic in realizing that after serving our Church for almost a half century, I no longer held a canonical office. I wondered did I make many mistakes, but if so, I realized they were always from the head and not from the heart. And if as I left, there was work undone, that is the way it should be. For the work of a priest and

Metropolitan Stefan Soroka's installation on February 27, 2001

Під час Інсталяції Митрополита Стефана Сороки, 27 лютого 2001 р.

I might add, a bishop, is never done. He leaves office, as he finds it, with work remaining for his successor.

This year, Friday, June 14, the anniversary day of my priestly ordination, was similar to my ordination day. I celebrated the Divine Liturgy in my chapel, without the presence of family or friends. But, I was not alone for I was in the presence of God, for as He reminds us, "I am with you always, until the end of the age." (Mt. 28:20). And indeed, He was always with me, at every step I took, in my 50 years of priesthood.

In our Divine Liturgy, we pray "for a Christian end of our lives, one that is painless, unashamed and peaceful; and for a good defense at the awesome tribunal of Christ."

As I continue my journey into the sunset years of my life, I will continue to "do the right and to love goodness, and to walk humbly with my God, "praying that He will one day say to me, when he calls me home from my earthly life, "Well done, my good and faithful servant,... come share my master's joy." (Mt. 25:21) Amen.

50-ліття священства Митрополита Архиєпископа-емерита Степана Сулика в Катедрі Непорочного Зачаття в Філадельфії, Пенс., 23 червня 2002 р.

З великої ласки, даною мені Божим Провидінням, я дожив до 50-ої річниці, Золотого Ювілею моїх єрейських свячень. Сьогодні я вже емерит. Стою перед Вами, дорогі моєму серцю брати єпископи, співбрата священники, дякони, преподобні Сестри, вірні, приятелі і дорога моя родино.

Стою тут, щоб разом з Вами віддати належну подяку Господу Богові нашому. Перш за все дякую Богові за дар життя, за моїх любих батьків, братів і сестру, за моїх виховників і вчителів, за тих, що з їхнього взірцевого життя я брав приклад собі і наслідував їх.

Здається, що найбільша подяка Богові належить за превелику ласку покликання до Христового священства, яка впала, як вогненна іскра у моє серце й душу не задля моїх заслуг, але задля молитов бататьох побожних і святих близьких і дальших людей. Ніхто на цьому світі не може собі заслужити на цю незмірно велику благодать – Христового священства. Це чистий

і незбагнений дар Божого милосердя для віруючих людей, для нашого народу. Ще більш незбагнений Божий дар для мене була благодать владництва, якого іго, гідність і честь я несу вже поверх 21 років.

Коли кину оком в минуле то найперше приходить мені гадка, як я молодим ще хлопцем, тільки в четвертому класі вперше пізнав о. Петра Весоловського, молодого, завжди веселого, усміненого, стрімкого священника, що недавно став нашим парохом і приходив щовівтірка до школи навчати дітей катехизму. Ним я дуже був захоплений. Він намовив мого батька послати мене до школи в місто. Коли я знову стрінув його я вже був митрополитом і брав участь в нашому Синоді у Львові в 1992 р. Вів застукав у двері моєї кімнати в готелі Дністер і преставився. Тоді я подякував йому за те, що намовив мого батька послати мене у школу в місті. На це він відповів: “Не мені дякуйте, а вашому покійному дідушеві. Це

його святе життя і його молитви зробили вас митрополитом.”

Відтак я пізнав інших священників: о. Теодора Вареху зі сусідньої парафії, о. Петра Липина, а ще пізніше о. Володимира Івашка зі Самбора, де я ходив до середньої школи. Всі вони були для мене ідеалом і зразком до наслідування. В серці може навіть підсвідомо я бажав бути таким, як вони.

Особливо о. Івашко. Він дуже любив молодь, а молодь любила його. Він був нашим катехитом і виховником. З нами, як молодими пластунами, він ходив на прогульки і розказував нам чудні історії. Нераз навіть грав копаного м'яча з нами, піднісни децю свою рясу, копав сильного голя. Таким як був о Івашко я також хотів бути.

Коли ж прийшла нагода, хоч тоді я вже був далеко від дому моїх батьків на чужині в Німеччині, я написав листа і просим про прийняття мене до духовної семінарії. Було це в лютому 1946 року, коли вперше відкрили

двері нашої семінарії в замку Гішберг, а я був одним з перших питомців у ній. Там знову я зустрів кількох прикладних і сятих священників. Був там святий старець о. д-р Василь Лаба, молодий о. Михайло Левенець, о. Володимир Маланчук, о. Богдан Липський і другі. Всі вони мали великий вплив на мене, на зріст мого духовного життя та утвердження в моєму покликанні до священства.

При кінці 1948 року я приїхав до Америки і дальше продовжував свої студії в нашій семінарії у Вашингтоні і на Католицькому Університеті. Тут я зустрів мого ректора, о. д-ра Стефана Гриньоха, людину повну Святого Духа і таким, як він я теж хотів бути.

14 червня 1952 я одержав священничі свячення з рук покійного Митрополита Богачевського в нашому старому митрополичому соборі тут у Філадельфії. Відтак був призначений

(Продовження на ст. 48)

50-ліття священства Митрополита Архиєпископа-емерита Степана Сулика в Катедрі Непорочного Зачаття в Філадельфії, Пенс., 23 червня 2002 р.

(продовження з попередньої сторінки)

помічником почергово у Омага, Небраска, в Бруклін, Н.Й., в Майнерсвил, Па., і в Янгставн, Огайо.

Кожне з цих призначень були великою радістю для мене і доброю наукою, де я набував практики, як бути добрим і ревним священником для наших вірних.

В кожній з цих парафій я знайшов добрих,

відданих побожних парафіян, що всім серцем люблять нашу Церкву. Я гадаю, що немає у всьому світі кращих парафіян, як наші парафіяни. В кожній парафії я знайшов приятелів між парафіянами і наша приязнь досі триває.

З волі Божого Провидіння та з вибором Владками нашого Синоду і з призначенням

Святішого Отця з Перт Амбою я повернувся до Філадельфії на пост митрополита.

І сьогодні я можу перед Богом і Вами з цього святого місця засвідчити, що продовж п'ятидесяти років я тішився глибоким душевним споко-єм, завжди був щасливим і задоволеним, радів усім серцем, що в кожний день і кожную годину могого священницького і

владичого життя я ніколи небув самотній, бо Бог завжди був зі мною на кожному кроці і на кожному місці. Він спомагав, радив, підкріплював і провадив мене. Дякую Тобі, Боже!

Altar Boys - 1963-1964

*First row: Glen Wissocki, John Hawrylko, Steven Dzuby, Lee Medwick, Russell Boyko, Jeffrey Ilek, John Boyko, Steve Makar, and Andrew Rylyk
Second row: John Fedynyshyn, Walter Tullys, Steven Kuzmack, Leonard Balog, Joe Stepash, Glenn Medwick, Stephen Baralecki, Father Stephen Sulyk, Bohdan "Bernie" Tymkiw, Dennis Sasala, Richard Kerzetski, Gary Petenko, Paul Makar, and George Dobush*

**Altar Boy Society in Perth Amboy, NJ (1963-1964) with then Father Stephen Sulyk
Товариство віктарних дружинників (1963-1964 рр.) в Перт Амбой, Н. Дж.,
з отцем Степаном Суликом**

Memories - Спогади

Synod of Bishops 2007
Синод Єпископів 2007 р.

*Синод Єпископів Української Греко-Католицької Церкви
Львів-Бреховині 2-9 вересня 2008 р. Б.*

Synod of Bishops 2008
Синод Єпископів 2008 р.

Memories - Спогади

At the Retirement Celebration of Metropolitan-Archbishop (Emeritus) Stefan Soroka in 2018. Seated next to Metropolitan Stephen Sulyk are Carol and Michael Nunno who cared for Metropolitan Sulyk during his retirement.

Під час проведів Митрополита Архиепископа Стефана Сороки на емеритуру, 2018 рік. Поряд з Митрополитом Суликом Керол та Михайло Нунно, які опікувалися Митрополитом Суликом, коли він відійшов на емеритуру.

Bishop Andriy Rabi, Metropolitan Stephen Sulyk and Metropolitan Stefan Soroka at the reception during the Retirement Celebration of Metropolitan-Archbishop (Emeritus) Stefan Soroka in 2018.

Єпископ Андрій Рабій, Митрополит Степан Сулик та Митрополит Стефан Сорока під час прийняття з нагоди відходу на емеритуру Митрополита Стефана Сороки в 2018 р.

Memories - Спогади

Metropolitan Stephen Sulyk ordained to the order of deacon the late Fr. Joseph Szupa and to subdeacon Fr. Robert Hitchens at Holy Ghost parish in Chester, PA on February 24, 1992.

Рукоположення Митрополитом Степаном Суликом на диякона уже покійного отця Йосифа Шупи та на піддиякона - отця Роберта Гітченса, 24 лютого 1992 р., парафія Святого Духа в Честері, Пенс.

Metropolitan Stephen Sulyk at the priestly ordination of Fr. Petro Zvarych on September 23, 2000 in Wilkes-Barre, PA.

Митрополит Степан Сулик під час єрейського рукоположення отця Петра Зварича, 23 вересня 2000 р., Вілкс-Барр, Пенс.

Memories - Спогади

Metropolitan Stephen Sulyk ordains Fr. John Ciurpita to the order of diaconate on February 2, 1989 at the Cathedral.

Митрополит Степан Сулик в Катедрі рукоположує на диякона отця Івана Цюрпіту, 2 лютого 1989 р.

Metropolitan Stephen Sulyk formally dedicated Presentation of Our Lord Ukrainian Catholic Church, Lansdale, Pa. on Sunday, May 17, 1998. At this dedication Divine Liturgy, Metropolitan Sulyk bestowed upon Fr. John Fields the dignity of Very Reverend Archpriest.

Митрополит Степан Сулик офіційно освячує церкву Стрітєння Господнього в Ленсдейл, Пенс., неділя 17 травня 1998 р. Під час Літургії посвячення отець Іван Філдс був піднесений Митрополитом Суликом до Всечеснішого Протопресвітера

Memories - Спогади

St. Michael's Instruction Classes

1st row (seated on the floor): Joseph Mykolayko, Richard Karlitskie, Joseph Snitzer, Dale Hoffman, Walter Swistak, David Chabin, John Fields, Robert Chabin. **2nd row**: Dolores Mendinsky, Deborah Mendinsky, Marie Mendinsky, Deborah Ann Kosick. Sister Imelda, S.S.M.I., Fr. Sulyk, Sister Oksana, S.S.M.I., Mary Ann Dorish, Mary Ann Niedzwiecki, Lisa Helen Taylor, Nancy Cooper. **3rd row**: Martha Halupa, Jane Ann Felegi, Arlene Klementovicz, Barbara Boychak, Marque Ann Kuzemchok, Elaine Mykolayko, Dolores Sarno, Patricia Salamak, Jean Marie Shaboskie, Mary Ann Kovach, Joan Ann Platko, Gloria Kurchock, Margaret Ann Troyanoski, Suzanne Mykolayko, Catherine Shaboskie, Barbara Shapansky, Ann Marie Bader. **4th row**: Thomas J. Hoffman, Theodore Salamak, John Koropchak, Paul Koropchak, James Melnic, Joseph Melnic, Dennis Marham, Thomas K. Hoffman, Richard Puls, Stephen Kuzio, John Halupa, Billie Hoffman. **5th row**: Robert Yeager, John Niedzwiecki, Nicholas Boychak, Andrew Halupa, Dennis Hancher, Charles Seasock, John Zuban, Andrew Kovach, John Kosick, Michael Shapansky, Richard Puls, Edmund Andrews, Vincent Swistak, Frank Halupa, Michael Mendinsky.

Father Stephen Sulyk poses for a picture with St. Michael's Instruction Class in Frackville, PA. (Photo is from their dedication book in 1961.)

Отець Степан Сулик на фото разом з навчальними класами церкви святого Михаїла в Фраквил, Пенс. (Фото взяте з пам'ятної книжки парафії за 1961 р.)

Memories - Спогади

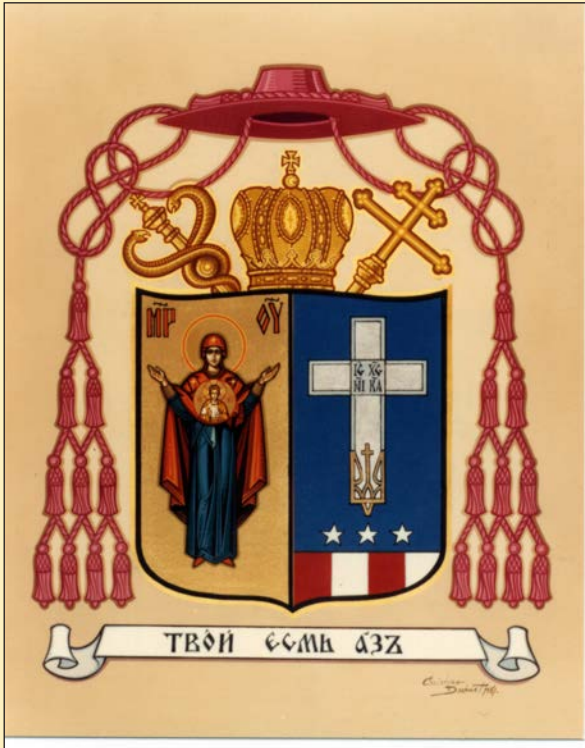
Pope John Paul II visit to Ukraine on June 23-27, 2001. The Holy Father blesses Metropolitan Archbishop-emeritus Stephen Sulyk during the Divine Liturgy.

Під час візиту Папи Івана Павла II в Україну 23-27 червня 2001 р. Святіший Отець благословляє Митрополита-Архієпископа Степана Сулика під час Божественної літургії

Pope John Paul II addressed the Ukrainian Synod on October 5, 1989. Also pictured with Metropolitan Stephen Sulyk is Cardinal Myroslav Lubachivsky.

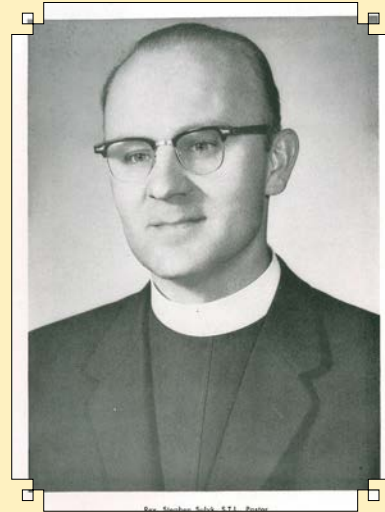
Папа Іван Павло II зустрічається з Синодом Українських Католицьких Єпископів, 5 жовтня 1989 р. На фото разом з Митрополитом Степаном Суликом зазнятий Блаженніший Мирослав Кардинал Любачівський

**In Church Slavonic the Coat of Arms reads
"I AM YOURS"**

**Церковно-слов'янською мовою на
гербі написано: "Я є Твій".**

Eternal Memory - Вічна пам'ять

**Father Stephen Sulyk in the 1960s
Отець Степан Сулик в 1960-их роках**

Praying that He will one day say to me, when he calls me home from my earthly life, "Well done, my good and faithful servant,... come share my master's joy." (Mt. 25:21) Amen.

Молюся, щоб одного дня, коли я буду покликаний Ним додому від мого земного життя, Він сказав мені: "Гаразд, слуго добрий і вірний... Увійди в радість пана твого" (Мт. 25, 21). Амінь.

Editorial and Business Office:

810 N. Franklin St.
Philadelphia, PA 19123
Telephone: (215) 627-0143
E-mail: theway@ukrcap.org

Established 1939

Online: <http://www.ukrarcheparchy.us>
Blog: <http://www.thewayukrainian.blogspot.com>
Facebook: <https://www.facebook.com/archeparchyphilly/>
YouTube Channel: <http://www.youtube.com/user/thewayukrainian>

THE WAY Staff

Ms. Teresa Siwak, Editor;
Rev. D. George Worschak, Assistant Editor;
Very Rev. Archpriest John Fields, Director of Communication

Articles and photos proposed for publication should be in the Editor's office at least two weeks before requested date of publication. For advance notice of the upcoming events, kindly send one month in advance. All articles must be submitted in both English and Ukrainian languages, THE WAY will not translate proposed articles. All materials submitted to THE WAY become the property of THE WAY.